

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ
ԿԻՐԱԿՆՈՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ

ԿԻՐԱԿՆՈՐԵԱՅ

ԴՊՐՈՑԻ

ԴԱՍԵՐ

ԿՐՏՍԵՐ ԲԱԺԻՆ
Գ. ԴԱՍԱՐԱՆ

ՊԱՏՐԱՍԵՑ
ՆՈՒՊԱՐ ԱՐԿ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

ՄՈՆԹԷԱԼ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

Հոգեկան անհուն գոհունակութեամբ կը վերահրատարակենք Կիրակնօրեայ գպրոցներու բազմավաստակ մշակ՝ Բարձ. Նուպար Մրկ. Պէրպէրեանի պատրաստած ԿիրԱԿՆՈՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑԻ ԴԱՍԵՐՈՒ Կրտսեր Բաժնի երեք ՎԵՐԵԲՐԸ՝ պատրաստուած արդի մանկավարժական ըմբռնողութեամբ եւ Հայ Մանուկին և մատչելի ու գիւրահա- ԴՊՐԴ Կերպով:

Անկասկած որ, այս երեք դասագրքերուն վերահրատարակութիւնը օր հնաբեր պիտի ըլլայ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու աշակերտութեան համար, որովհետեւ տասնամեկէ մը ի վեր զգալի էր պահանջը նման հրատա- րակութեանց:

Այս առթիւ եղբայրական պարտք կը զգանք մեր չնորհակալութեան անկեղծ զգացումները յայտնել Ամե- րիկահայոց Արեւելեան Թեմի Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Մերոպ Ս. Արք. Աշճեանին, որուն բարեխօսութեամբ աղ- նիւ բարերարուհին՝ տիկին ՄԱՓԻԿ ՊԱՀՏԱՍԱՐԵԱՆ, սիրայօժար ստանձնեց ոյն գրքին հրատարակութեան ծախ- սերը:

Մեր պատուէրն ու թելադրանքն է Կիրակնօրեայի մեր դաստիարակ ուսուցիչներուն, որ յատուկ բծա- ինդրութեամբ ու նախանձախնդիր ոգիով գործածեն այս դասագիրքերը հետեւելով վարը եղած մատնանշումնե- րուն:

20 Յունիուս 1986

Անքիլիս

ՍԵՊՈՒՀ Շ. ՎՐԴ. ՍԱՐԳԻՒՄԵԱՆ

ՎԱՐԻՉ ՏԼՈՐՔՆ

ՀԱՅՅ. ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ ԿԻՐԱԿՆՈՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ

ԴԱՍԱԴՐԺԻՍ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԵԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Այս դասագիրքը կը բազկանայ երեսուն երեք դասերէ, Զմեռնային Ուսման Տարեշրջանի ծրագրին համաձայն պատրաստուած:

1.— Մամկանարտիզանուին՝ իւրաքանչիւր աշակերտի դասագրքին կոկիկ կողք մը պէտք է անցնէ, որպէսզի մաքուր պահուի: Այս կողին վրայ պէտք է փակցնել պինակ մը, անոր վրայ գրելով աշա- կերտին անունն ու մականունը եւ Ուսումնական Տարեշրջանի քուականը:

2.— Իւրաքանչիւր աշակերտ իր դասագիրքը պէտք է միասին տուն տանի, եւ ամէն Կիրակի միա- սին դպրոց բերէ զայն:

3.— Ուսուցիչը նախ քամ դպրոց գալը, պարտի սերտել օրուայ դասը, խորագրին ներքեւ հշա- նակուած հատուածը կարգապով ԱՍՏՈՒՄԾԱՇՈՒՆՉԵՆ:

4.— Դասաւանդութեան պահուն, իւրաքանչիւր աշակերտ իր ձեռքին մէջ պէտք է ունենայ իր դասագիրքը: Ուսուցչին օգնութեամբ պէտք է յանայ օրուայ դասին տեղը, եւ դիստ նկարը ու հետեւի ու- սուցչին, որ նկարին վարի բաժինը գտնուող մի քանի տող դասը կարդալէ ետք, պէտք է հետաքրքական կերպով պատմէ դասը եւ ապա աշակերտներուն պատմել տայ առանձին-ստանձին:

5.— Ուսուցիչը պարտի գոց սորվեցնել ստորեւ գրաւած ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ բաժնի հատուածը:

6.— Դասաւանդութիւնը պէտք է տեւէ 10-15 վայրկեամ եւ ո՞չ աւելի: Ապա գունաւոր, մատիտներ պէտք է տրամադրուին աշակերտներուն եւ ուսուցչաց օգնութեամբ նկարները ներդաշնակ կերպով ներկել տալու փորձեր կատարուին: Աշակերտներ այս աշխատանքը պէտք է շարութակնն տուն երպալէ ետք, իրենց ծնողաց եւ կամ իրենց տարեց քրոջ կամ եղբօր միջոցաւ՝ եթէ ունին: (*)

7.— Իւրաքանչիւր աշակերտ յաջորդ Կիրակի իր դասագիրքը միասին պէտք է բերէ դպրոց, ա- ւարտած ըլլալով ներկելու լրացնուցիչ իր աշխատանքը:

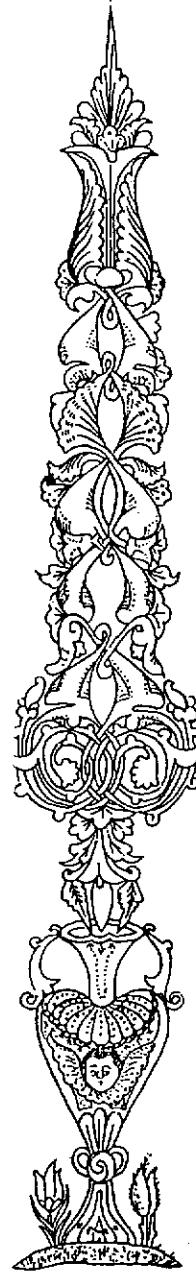
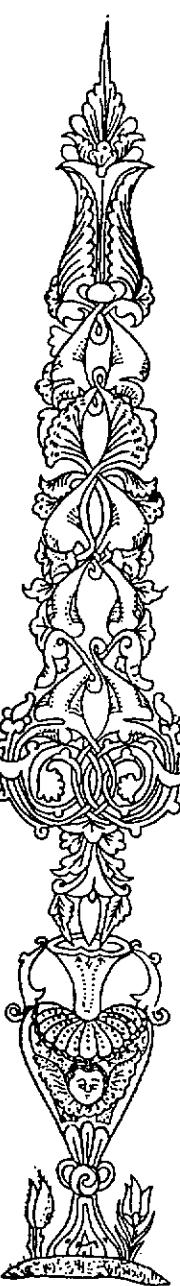
8.— Ուսուցիչը պէտք է հետաքրքրուի թէ աշակերտը իր պարտականութիւնը կատարած է: Ապա գնահատանքին եւ դիտագրութեան խօսքերով, աշակերտին մօս հետաքրքրութիւնը կրկնապատկէ՝ իր աշխա- տանքին նկառմամբ:

9.— Աշակերտներ եւ Մնացներ պէտք է հեղածու ըլլան դասագրքին մաքուր պահպանման, ու տա- րեկան գայն խնամքով պահեն իրենց տան գրադարանին մէջ:

(*) ՄԱԿԱՆԻ. — Եթէ մամկանարտիզանուին յարմար նկատէ դպրոցէն ներս շարութակել լրացնուցիչ այս աշխատանքը, ունէ արգելէ չկայ, այդ պարագային դասագիրքը կարելի է պահել դպրոցէն ներս եւ տարեվերջին յանձնել աշակերտին:

ՊԱՏԱՆԻ ՅԻՍՈՒՍ

(Ղուկ. Բ. 40—52)

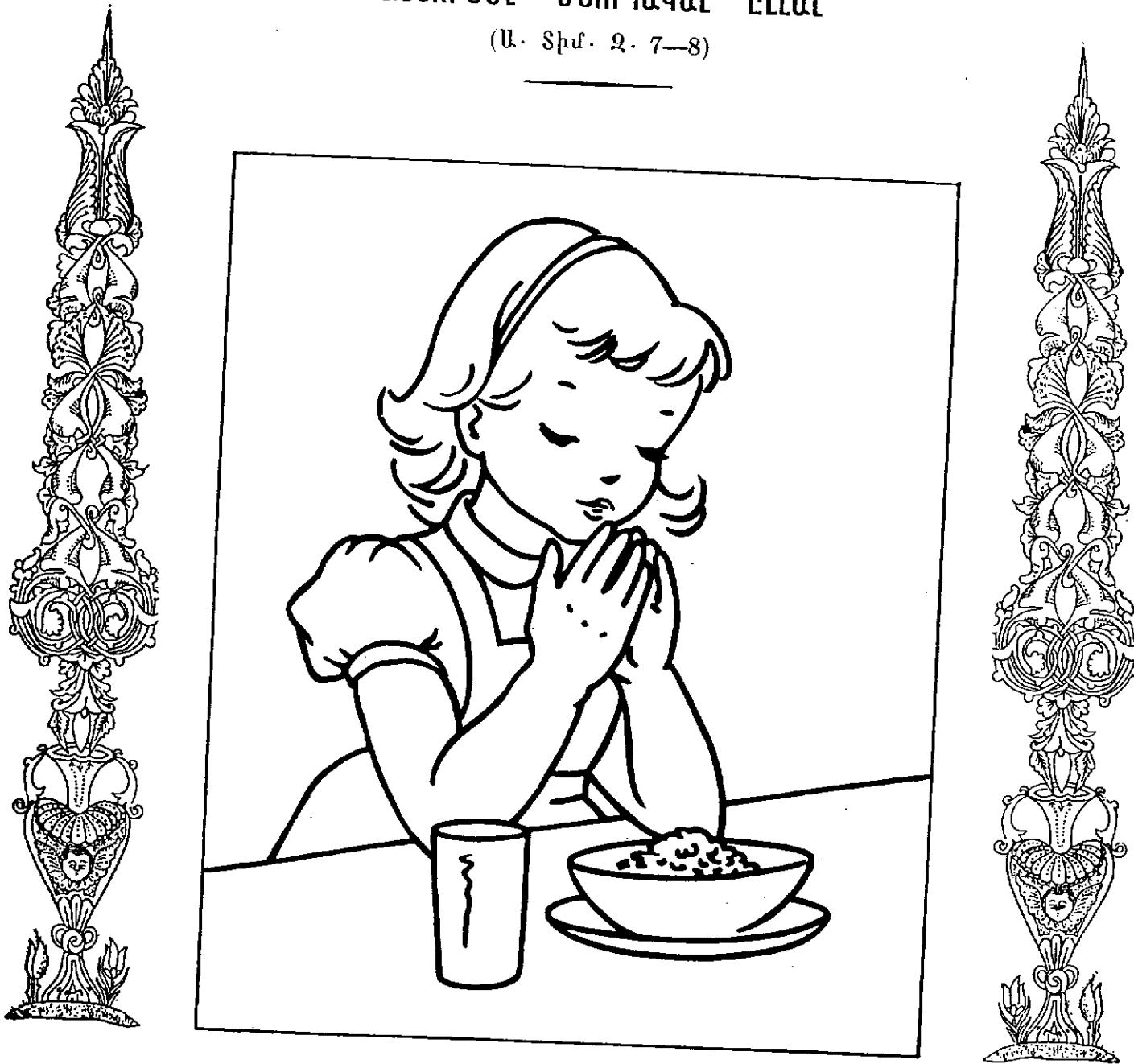
Յիսուս Մանուկ Նազարէթ քաղաքին մէջ զարգացաւ իմաստութեամբ ու հասակով, եւ Աստուծմէ ու մարդոցմէ շնորհէ գտնելով։ Ան միշտ հնագանդ էր իր ծնողքին։ Պատանի Յիսուս կը սիրէր իր ընկերները եւ բարի օրինակ կ'ըլլար բոլորին իր վարք ու բարքով։ Մարդիկ կը հիանային պատանի Յիսուսի բարութեան վրայ։

ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

Յիսուս կը զարգանար իմաստութեամբ ու հասակով, եւ Աստուծմէ ու մարդոցմէ շնորհք գտնելով։ Ղուկ. Բ. 52։

ԱՍՏՈՒԹՄԵ ՇՆՈՐՅԱԿԱԼ ԸԼԼԱԼ

(Ա. Տիմ. Զ. 7—8)

Աստուածավախ մանուկներ եւ պատաճիներ կերակուրէն առաջ կ'աղօքեն եւ Աստուծոյ շնորհակալութիւն կը յայտնեն:

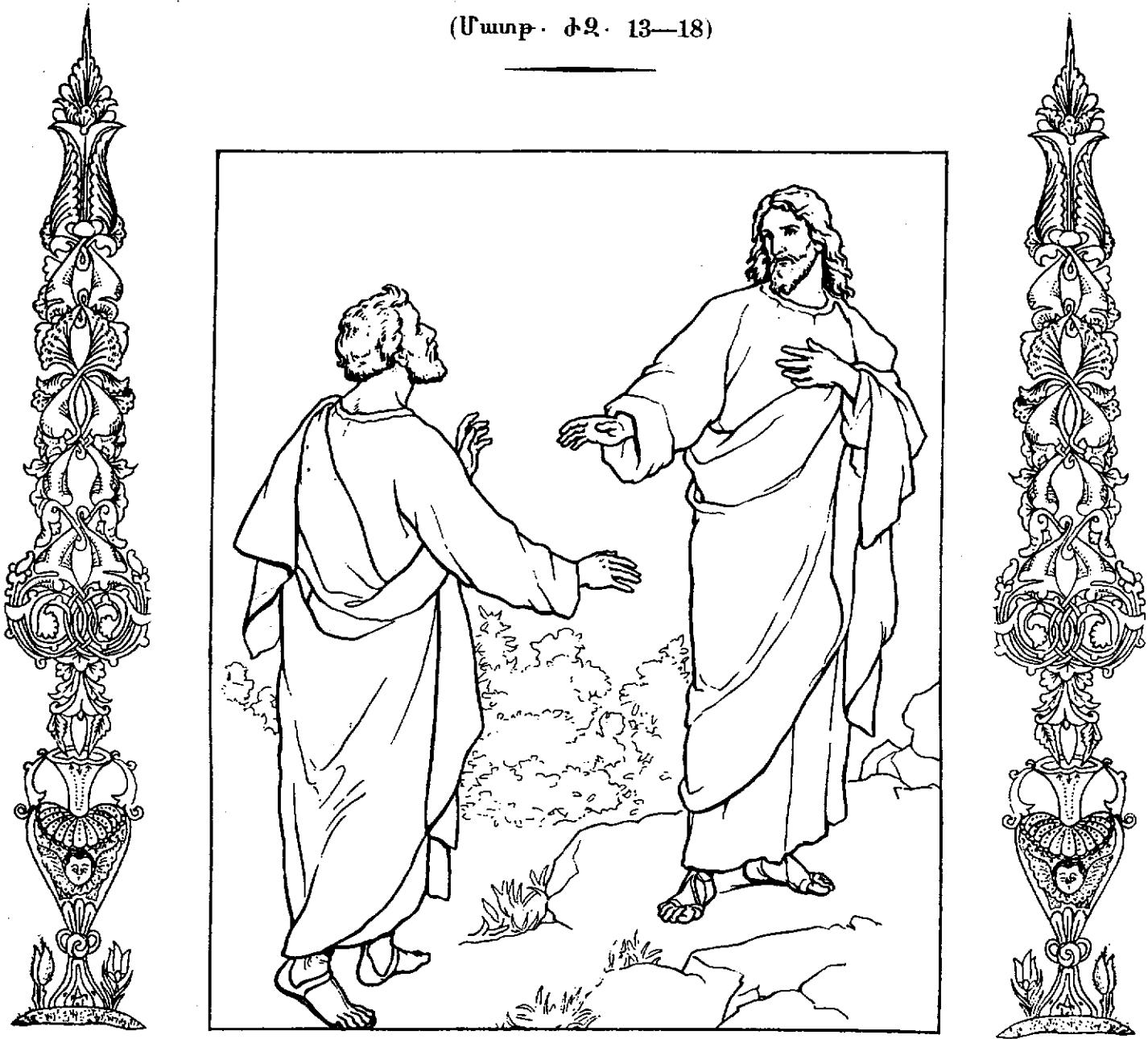
Մեր սուրբ հայրապետները գրած են գեղեցիկ աղօք-քններ, որոնց մէջ նշանաւոր է «Ճաշակեսցուք խաղաղութեամբ» աղօք-քը, զոր իւրաքանչիւր հայ պէտք է արտասանէ կերակուրի չսկսած:

ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

Ճաշակեսցուք խաղաղութեամբ զկերակուրս որ պատրաստեալ է մեզ ի Տեառնէ, եւ օրհնեալ է Տէր ի պարգեւս իւր: Ամէն:

ՊԵՏՐՈՍԻ ԴԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

(Մատթ. ՓԶ. 13—18)

Օր մը Յիսուս իր աշակերտներուն հարցուց.

— Մարդոց կարծիքը ի՞նչ է իմ մասիս:

Աշակերտները ըսին.

— Ոմանք կ'ըսեն քէ Յովհաննէս Մ'կրտիչն ես. ուրիշներ՝ Եղիան, Երեմիան կամ մարգարէներէն մէկը:

— Իսկ դուք ինչ կ'ըսէք, հարցուց Յիսուս:

Սիմոն Պետրոս պատասխանեց եւ ըսաւ.

— Դուն Քրիստոսն ես կենդանի Աստուծոյ Որդին:

Յիսուս ըսաւ Պետրոսի.

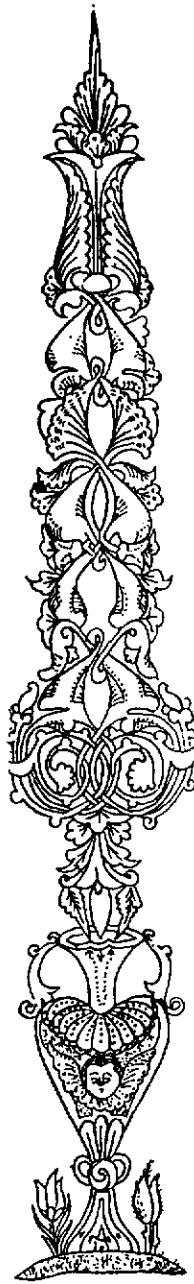
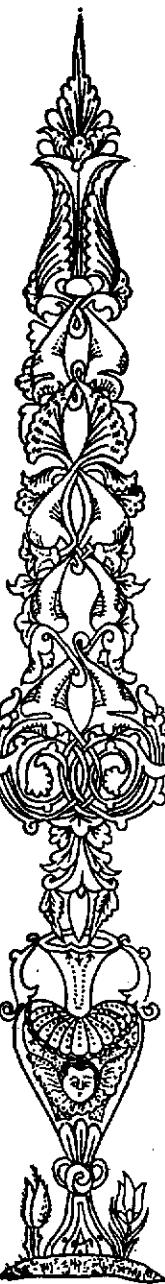
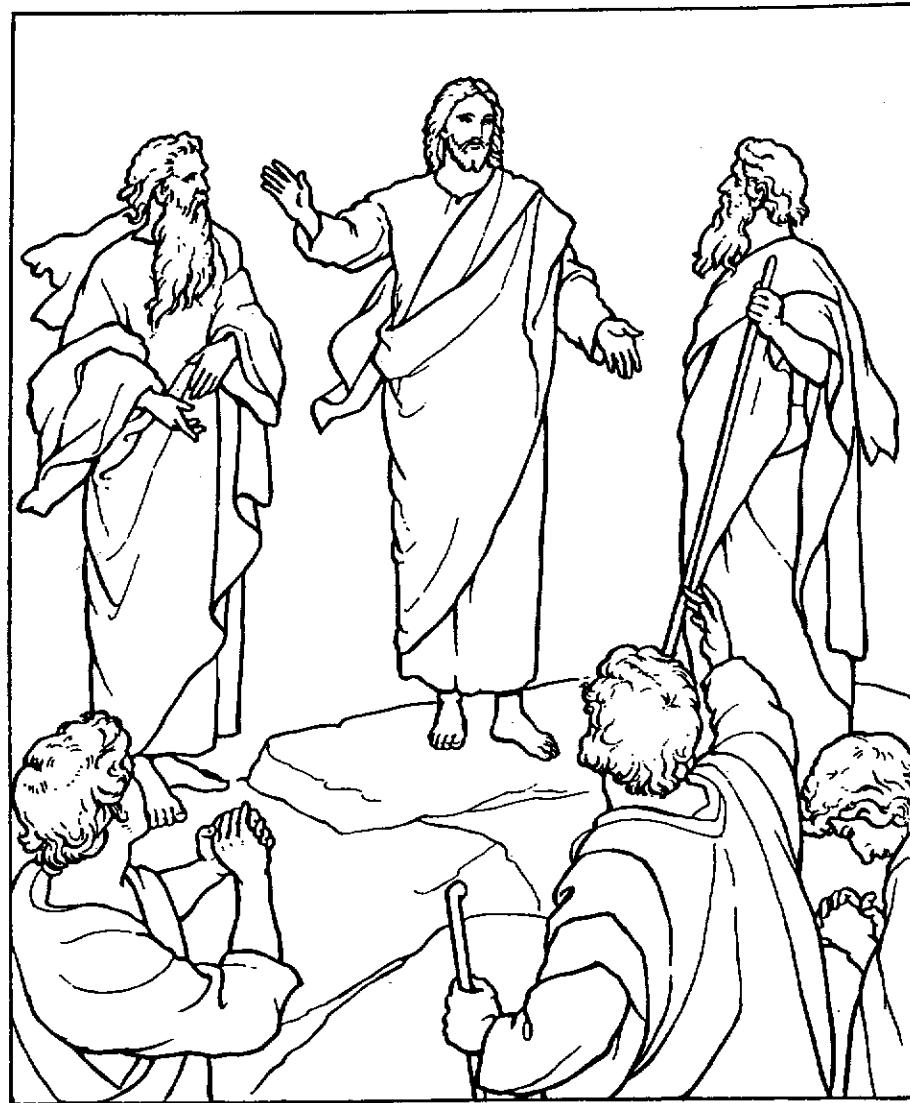
— Երանի քեզի, Սիմոն, որովհետեւ մարմինն ու արիւնը չյայտնեցին քեզի այս բանը, այլ իմ Հայրս որ երկինքն է: Եւ ես կ'ըսեմ քեզի. Դուն Վէմ ես, ու այդ վէմին վրայ պիտի շինեմ իմ եկեղեցիս:

ԳՈՅՑ ՍՈՐՎԻԼ

Դուն Քրիստոսն ես, կենդանի Աստուծոյ Որդին: Մատթ. ՓԶ. 16:

ՅԻՍՈՒՍԻ ԱՅԼԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ

(Մատթ. Ժէ. 1—8)

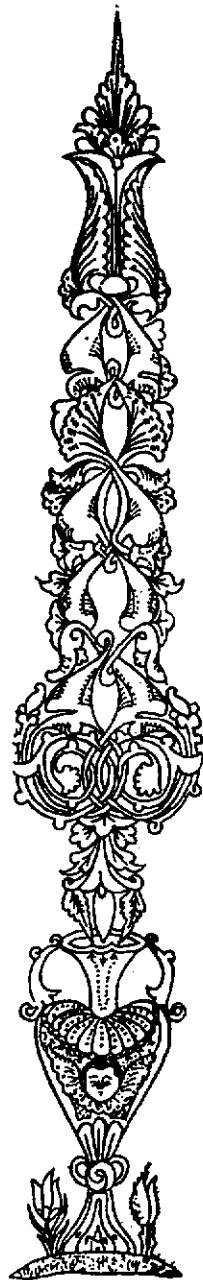
Յիսուս իր աշակերտներէն Պետրոսը, Յովհաննէսն ու Յակոբոսը հետն առնելով լեռը ելաւ ազօթելու: Ազօթքի պահում յանկարծ Յիսուսի գեմքը արեւի նման փայլեցաւ եւ իր երկու կողմերը երեւցան Մովսէս եւ Եղիա մարգարէները, որոնք սկսան իր հետ խօսակցիլ: Աշակերտները այդ տեսարանին առջեւ ապշեցան: «Քիչ ետք ամպ մը եկաւ ու հովանի եղաւ անոնց վրայ, ու ամպին մէջէն ճայն մը եկաւ որ կ'ըսէք, «Ատիկա է իմ սիրելի Որդիս, որուն հաւներ եմ, զԱյն մտիկ ըրէք»:

ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

Ատիկա է իմ սիրելի Որդիս, որուն հաւներ եմ, զԱյն մտիկ ըրէք: Մատթ. Ժէ. 5:

ՅԻՍՈՒՄ ԺՈՎՈՒՆ ՎՐԱՅԵՆ ԿՐ ՔԱԼԵ

(Մատթ. ԺԴ. 22—33)

Իրիկուն մը Յիսուս իր աշակերտները նաւով նամբեց եւ ինք սկսաւ աղօթել։ Ուշ գիշերին Յիսուս իր աղօթքը վերջացմելէ ետք, սկսաւ ծովուն վրայէն քալելով իր աշակերտներուն քով հասնիլ։ Աշակերտները գիշերուան մութին մէջ չկրցան նանչնալ Յիսուսը եւ սարսափեցան։ Յիսուս անոնց այդ վիճակը տեսնելով ձայն տուաւ եւ ըստ։

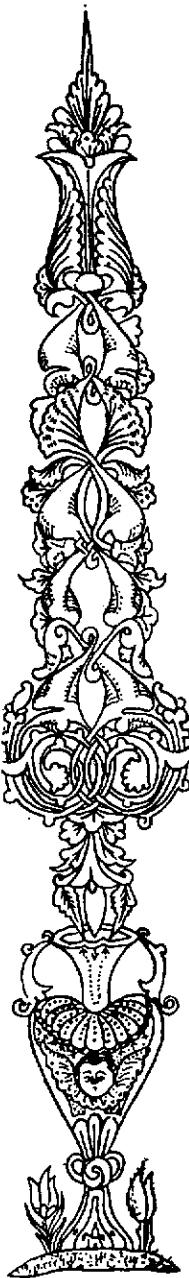
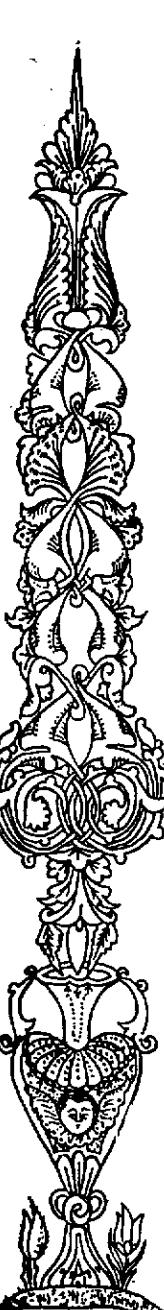
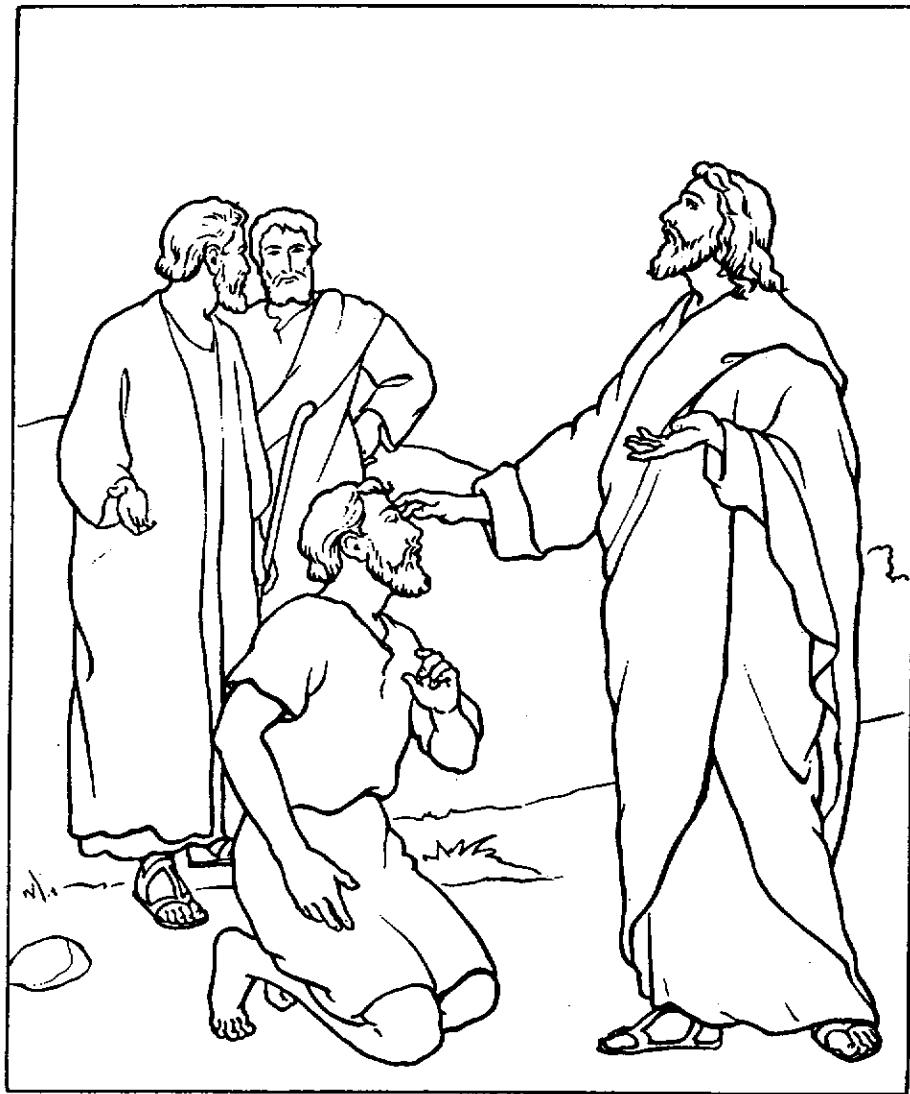
— Քաջ եղէք, ես եմ, մի՛ վախնաք։

ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

Քաջ եղէք, ես եմ, մի՛ վախնաք։ Մատթ. ԺԴ. 28։

Ի ԺՆԵ ԿՈՅՐԻՆ ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆԸ

(Յովհ. Թ. 1—7)

Յիսուս եւ իր աշակերտները Երուսաղէմի մէջ տեսան մարդ մը, որ ի ծնէ կոյր էր: Յիսուս գետին թքաւ եւ թուլովը կաւ շինեց, ու անով կոյրին աչքերը ծնվեց եւ ըստ.

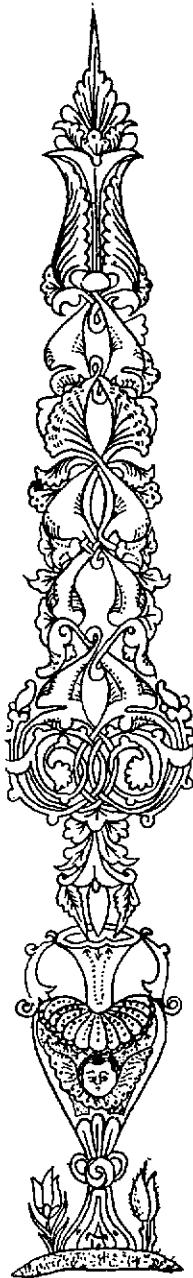
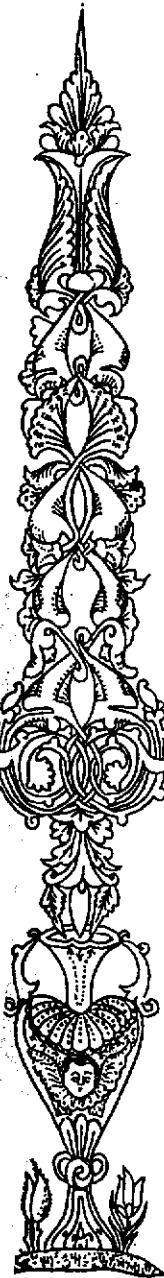
— Գնա լուացուէ Սելովամի աւազանին մէջ: Երբ կոյրը Սելովամի աւազանին մէջ իր աչքերը լուաց, անմիջապէս սկսաւ տեսնել ու Աստուծոյ փառք տալ:

ԳՈՅՏ ՍՈՐՎԻԼ

Գնա, լուացուէ Սելովամի աւազանին մէջ: Յովհ. Թ. 7:

ԲԱՐԻ ՅՈՎԻՒԾ

(Սաղմ. ԻԲ. (ԻԳ.) 1—10)

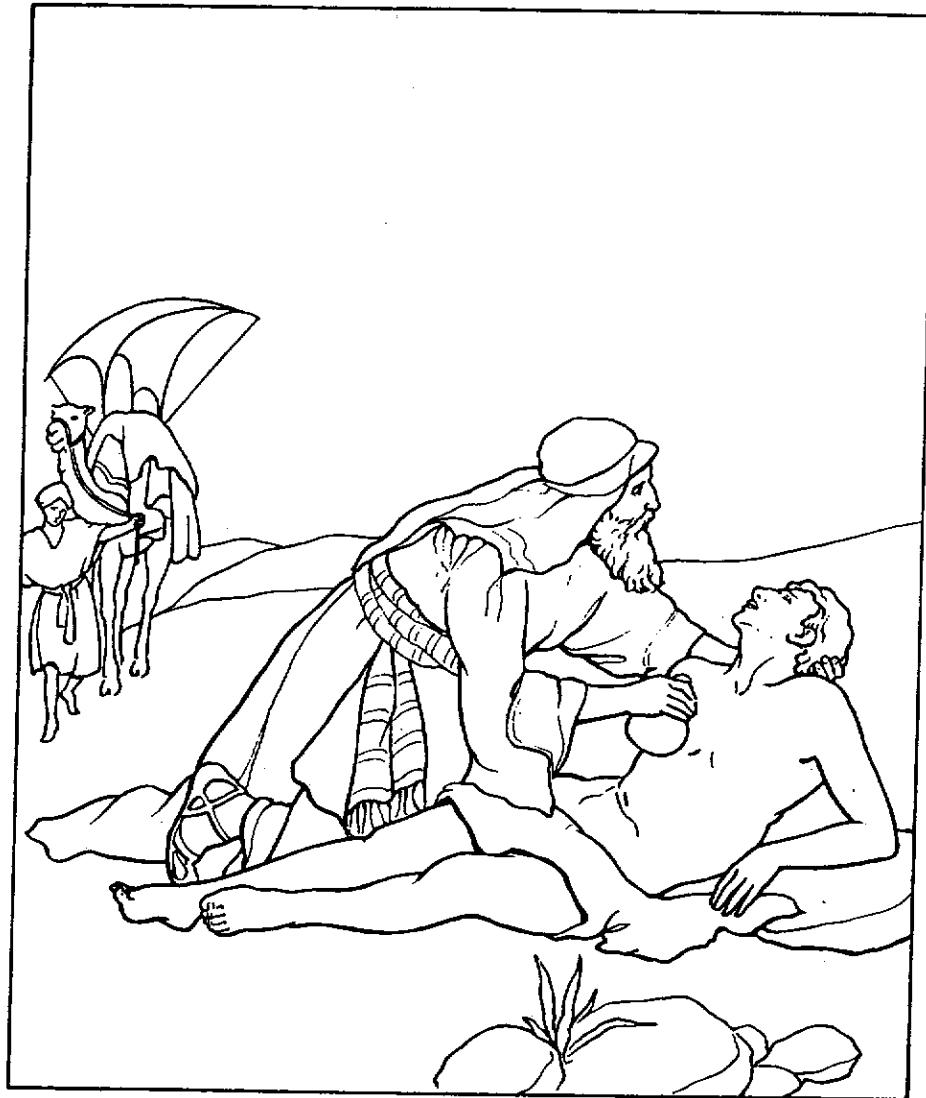
Յիսուս մեր բարի հովիւն է եւ մենք անոր հօտին ոչխարներն ենք: Ան իր ոչխարները խոտաւէտ արօտներու մէջ կը պառկեցնէ եւ հանդարտ զուրերուն քով կ'առաջնորդէ: Յիսուս կը պահէ ու կը պահպանէ զանոնք Սատանայի որոգայթներէն: Յիսուս շատ սիրեց իր ոչխարները եւ անոնց փրկութեան համար իր անձը զոհեց խաչին վրայ:

ԳՈՅ ՍՈՅՎԻԼ

Անիկա հովուի պէս իր հօտը պիտի հովուէ. Գառնուկները իր բազուկովը պիտի ժողվէ, ու զանոնք իր գիրկին մէջ պիտի կրէ: Եսայ. Խ. 11:

ԲԱՐԻ ՍԱՄԱՐԱՑԻՆ

(Ղուկ. Ժ. 30—35)

Մարդ մը երուսաղէմէ երիքով երթալու ատեն, աւազակներու կողմէ կողոպտրւեցաւ ու վիրաւորուեցաւ։ Քիչ ետք այնտեղէն անցան քահանայ մը եւ դեւտացի մը, սակայն անոնք վիրաւոր մարդուն ուշադրութիւն չդարձուցին։ Անոնցմէ վերջ հասաւ Սամարացի մարդ մը, որ վիրաւորը տեսնելով խղճաց եւ անոր վէրքերը կապելէ ետք, զայն իր գրաստին վրայ նստեցնելով պանդոկ մը տարաւ ու պանդոկապետին դրամ տալով պատուիթեց որ հոգ տանի վիրաւորին որպէսզի շուտով առողջանայ։

ԳՈՅՑ ՍՈՐՎԻԼ

Եւ մօտեցաւ, անոր վէրքերը փաթթեց, վրան ձէթ եւ զինի թափելով։ Ղուկ. Ժ. 34։

ԱՆԱՌԱԿ ՈՐԴԻՒՆ ԴԱՐՁԸ

(Ղուկ. ԺԵ. 11—32)

Մարդ մը երկու որդի ունէր: Օր մը կրտսեր որդին իր ժառանգութիւնը առնելով հեռացաւ իր հօրենական տունէն եւ օտար երկիր մը գնաց: Հոն ապրեցաւ անառակ կեանք մը եւ վատնեց իր դրամը: Նոյն միջոցին սով տիրեց այդ երկրին մէջ եւ անառակ տղան ստիպուեցաւ խոզեր արածել, կտոր մը հաց նարելու համար. սակայն շատ քիչ ուտելիիք կ'անցնէր իր ձեռքը: Անառակ տղան զղաց իր ըրածներուն վրայ եւ օր մըն ալ վերադարձաւ իր հօրը քոլ ու ներողութիւն խնդրեց: Հայրը գրկեց իր որդին, համբութեց եւ ներեց անոր: Ապա ըսաւ իր ժառանցերուն.

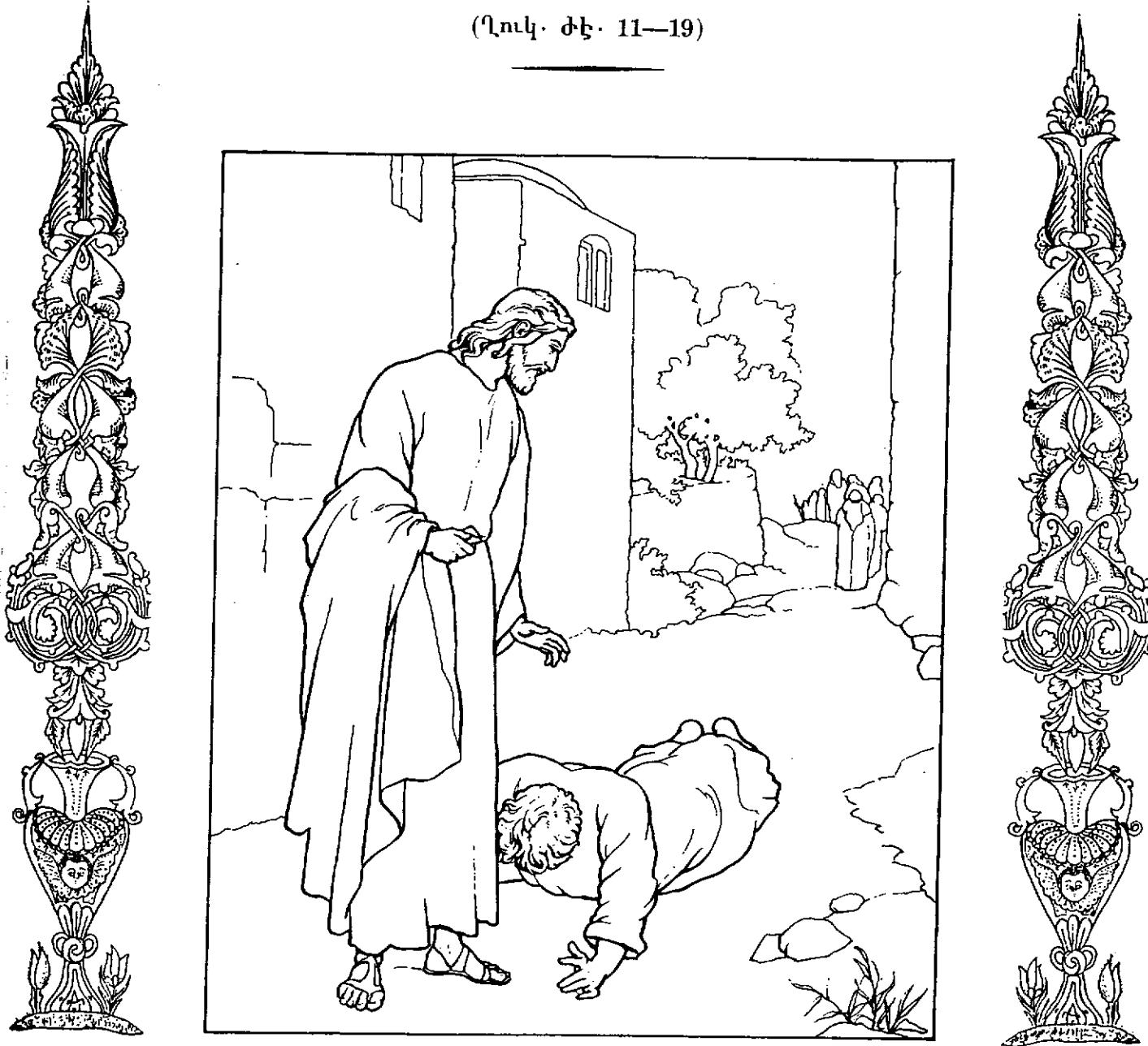
— Հանեցէք նախկին պատմունանը ու հազցուցէք անոր, եւ մատանի դրէք անոր ձեռքը ու կօշիկներ՝ անոր ուտենքը: Մորքեցէք պարարտ զուարակը, ուտենք եւ ուրախ ըլլանք. որովհետեւ այս իմ որդիս մեռած էր՝ ողջնցաւ, կորսուած էր՝ գտնուեցաւ:

ԳՈՅ ՍՈՐՎԵԼ

ՈՐՈՎՀԵՏԵՍ, այս իմ որդիս մեռած էր՝ ողջնցաւ, կորսուած էր՝ գտնուեցաւ: Ղուկ. ԺԵ. 24:

ՏԱՄԸ ԲՈՐՈՏՆԵՐԸ

(Ղուկ. ԺԵ. 11—19)

Յիսուս գիւղ մը մտնելու ատեն տասր բորոտներ հանդիպեցան իրեն որոնք կ'աղազակեին ու կ'ըսէին.

— Բարի Վարդապետ, ողորմէ մեզի:

Յիսուս զանոնք բժշկելով նամբեց: Անոնց մէջէն միայն Սամարացի մը իր քով եկաւ եւ մինչեւ գետին խոճարիելով շնորհակալութիւն յայտնեց: Իսկ միւսները գացին ու չվերադառնան: Յիսուս Սամարացիին երախտագիտութիւնը գովելէ ետք. բառ.

— Ելի՛ր, զնա՛, քու հաւատե՞ք քեզ բժշկեց:

ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

ԵՂԻ՛Ր, ԿՀԱ՛Ռ, ՔՈՒ ՀԱՎԱՏԵՔ ՔԵԶ ԲԺՇԿԵՑ: ՂՈՅ. ԺԵ. 19:

ՅԻՍՈՒՄ Կ'ՕՐՅՆԵ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐԸ

(Մարկ. Ժ. 13—16)

Օք մը խումբ մը մայրեր իրենց մանուկները Յիսուսի քերին, որպէսզի զանոնք օրինէ: Բայց աշակերտները յանդիմանեցին բերողները: Յիսուս երբ տեսաւ, ըստ իր աշակերտներուն:

— Թոյլ տուէք այդ փոքրիկ տղաց ոք ինծի զան, եւ մի արգիլէք զանոնք, վասնզի Աստուծոյ թագաւորութիւնը այդպիսիներուն է: Ճշմարիտ կ'ըսեմ ձեզի, ով ոք Աստուծոյ թագաւորութիւնը մանուկի մը պէս չընդունի, բնաւ պիտի չկարենայ մտնել Անկէ ներս:

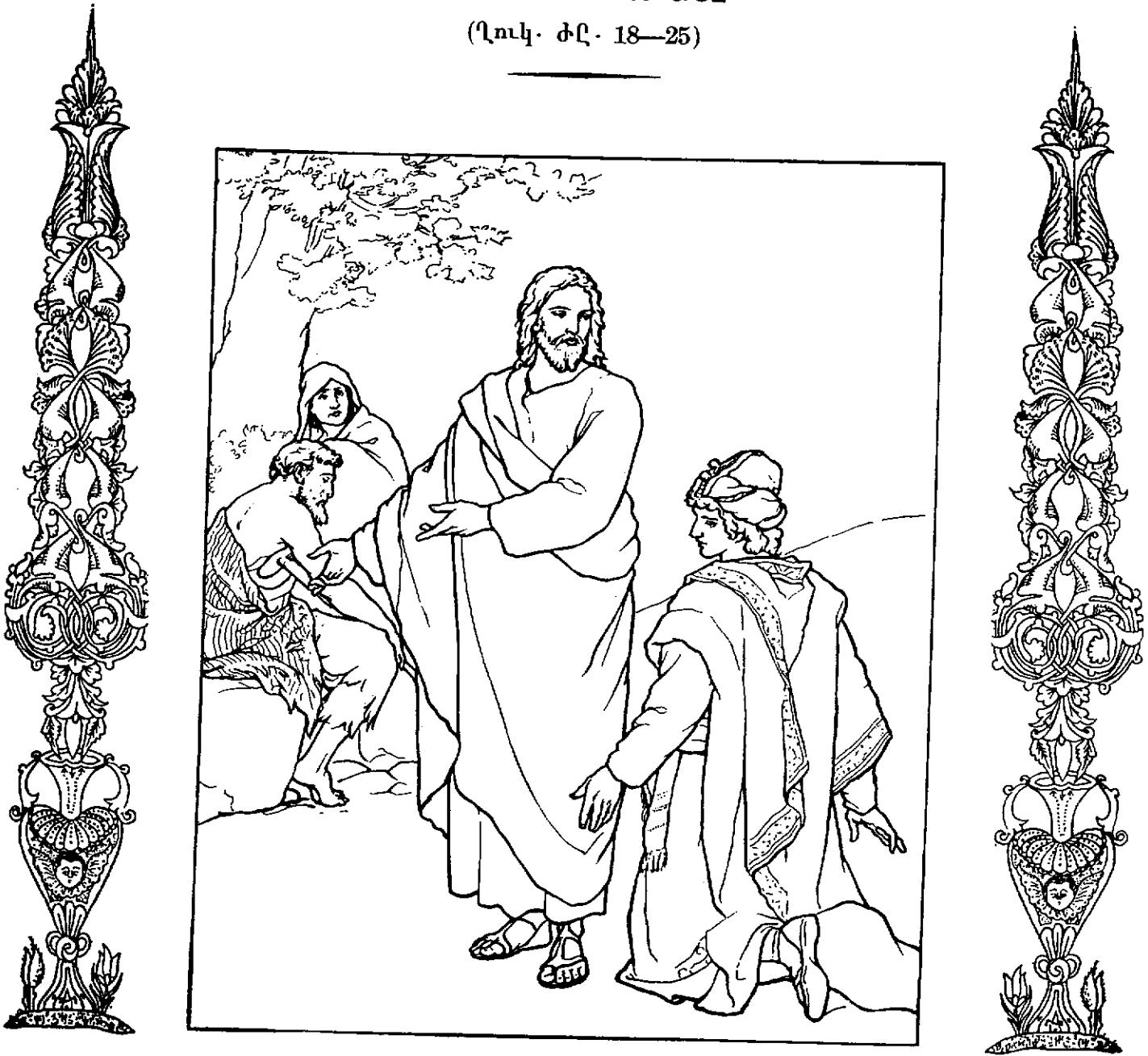
Ապա Յիսուս այդ չարուլիկ մանուկները գիրկը առաւ, եւ օրինեց զանոնք:

ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

Ուշ ոք Աստուծոյ թագաւորութիւնը մանուկի մը պէս չընդունի, բնաւ պիտի չկարենայ մտնել Անկէ ներս: Մարկ. Ժ. 15:

ՂԱՐՈՒՍ ԻՇԽԱՆԸ

(Ղուկ. ԺԼ. 18—25)

Երիտասարդ եւ հարուստ իշխան մը Յիսուսի քով գալով հարցուց.

— Բարի Վարդապետ, ի՞նչ պէտք եմ ընել որ յաւիտենական կեանքը ժառանգեմ:

Յիսուս ըստ անոր.

— Պատուիրանները գիտես. մի' շնար, մի սպաններ, մի' գողնար, սուտ մի' վկա-

յեր, հայրդ ու մայրդ պատուէ:

— Այդ ամէնը մանկութենէս ի վեր պահած եմ, ըստ իշխանը:

Յիսուս ըստ անոր.

— Բան մըն ալ պակաս է քեզի. ինչ որ ունիս ծախէ, աղքատներուն տուր եւեր-

կընքի մէջ զիտի ունենաս, ու եկուր իմ ետեւէս:

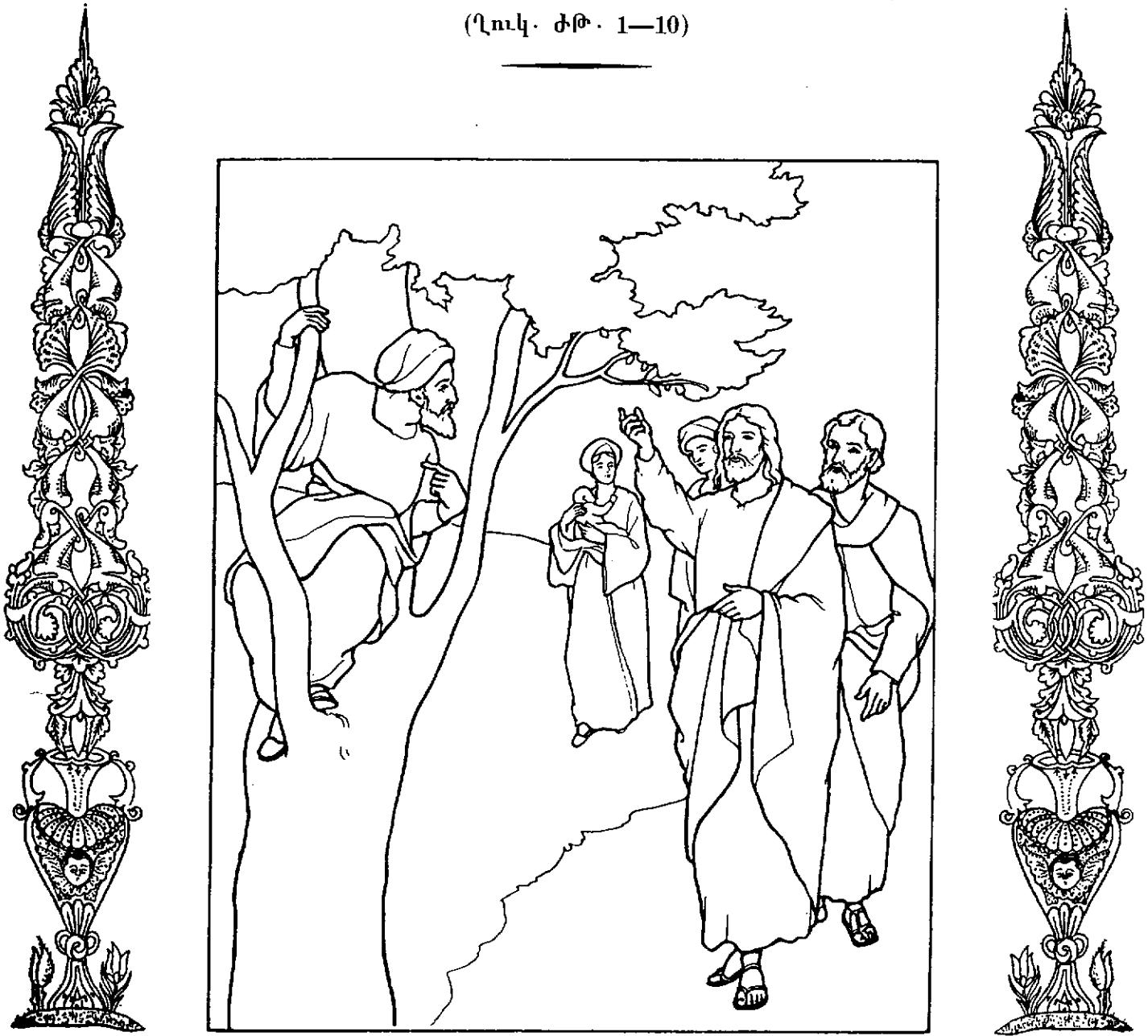
Իշխանը երբ այս խօսքերը լսեց՝ տրտմեցաւ, որովհետեւ շատ հարուստ էր:

ԳՈՅՑ ՍՈՐՎԻԼ

Զեր գանձը ուր որ է, ձեր սիրտն ալ հոն պիտի ըլլայ: Մատթ. Զ. 21:

ԶԱԿՔԵՌՈՒՄԻՆ ԴԱՐՁԸ

(Ղուկ. ԺԹ. 1—10)

Յիսուս Երիքովի մէջէն անցնելու ատեն Զակքէոս անունով մաքսապետ մը ուզեց տեսնել զԱյն. սակայն բազմութիւն ըլլալուն համար չէր կրնար, որովհետեւ կարճահասակ էր: Ուստի ծառի մը վրայ ելաւ: Յիսուս այնտեղ հասնելով, վեր նայեցաւ եւ ըստ:

— Զակքէոս, անապարէ, վար իշիր, վասնգի ես այսօր քու տունդ պիտի զամ:

Զակքէոս ուրախութեամբ ծառէն վար իշաւ եւ Յիսուսը իր տունը ընդունեց եւ հիւրասիրեց: Ապա Յիսուսի առջեւ կայնելով խոստովանեցաւ իր մեղքերը, եւ խոստացաւ մաքուր կեանիք մը ապրիլ: Յիսուս ըստ անոր.

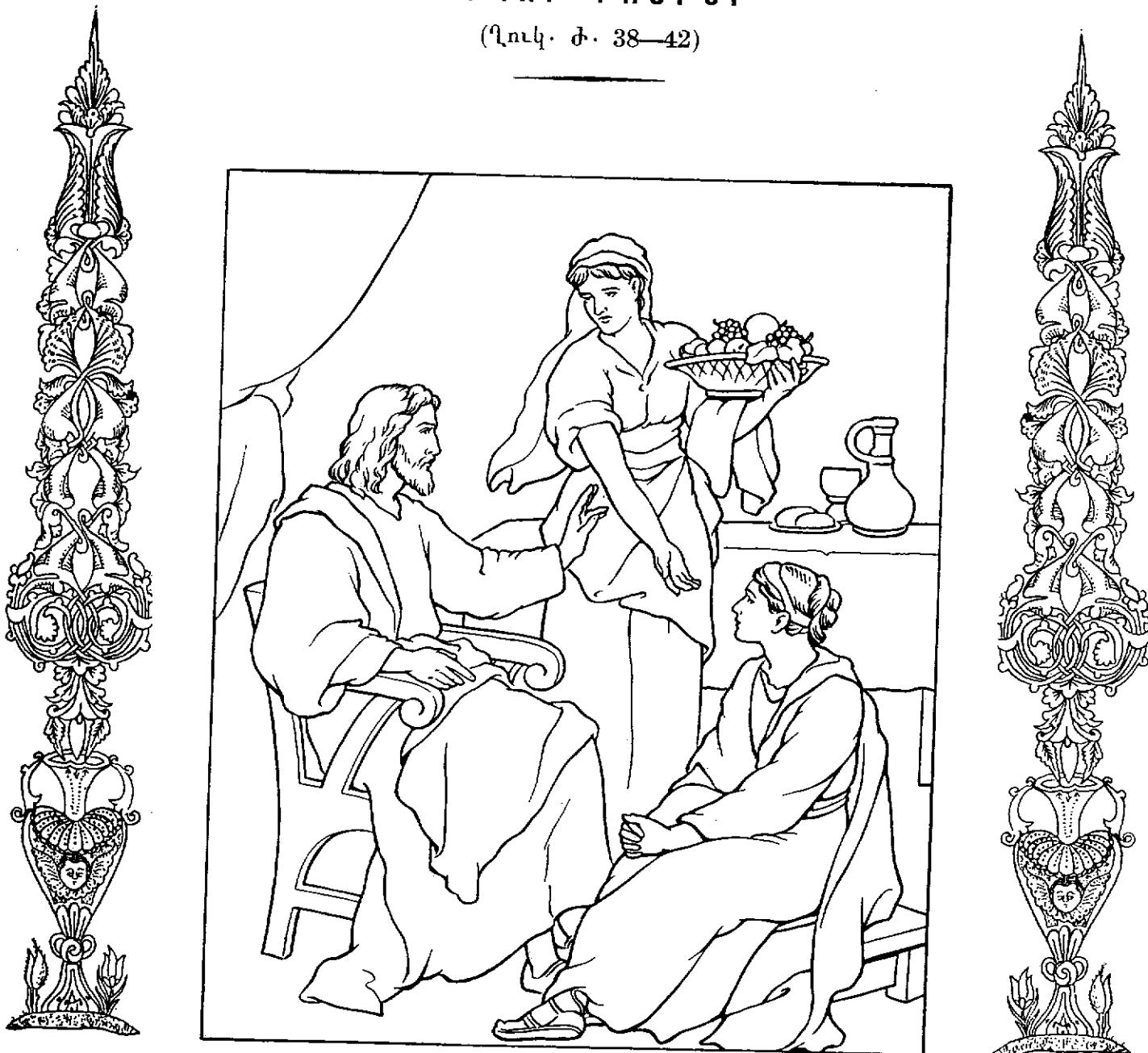
— Այսօր այս տանը փրկութիւն եղաւ:

ԳՈՅՑ ՍՈՐՎԵԼ

Այսօր այս տանը փրկութիւն եղաւ: Ղուկ. ԺԹ. 9:

ԵՐԿՈՒ ՔՈՅՑՐԵՐ

(Ղուկ. Ժ. 38—42)

Մարիամ եւ Մարթա երկու բոյրեր էին: Յիսուս բարեկամ էր անոնց եղբօր՝ Ղազարոսի եւ յանախ կ'այցելէր զանոնք: Օր մը երբ Յիսուս դարձեալ այցելութիւն մը տուաւ անոնց, Մարթա սկսաւ չափազանց զբաղուի ճաշի պատրաստութեամբ: Իսկ Մարիամ Յիսուսի բով նստելով մեծ յափշտակութեամբ սկսաւ մտիկ ընել Անոր երկնային սբանչելի խօսքերը:

Մարթա ճաշի պատրաստութեան մէջ առանձինն մնալով, մօտեցաւ Յիսուսի եւ ըստ.

— Տէ՛ր, ըսէ քրոջս որ օգնէ ինծի:

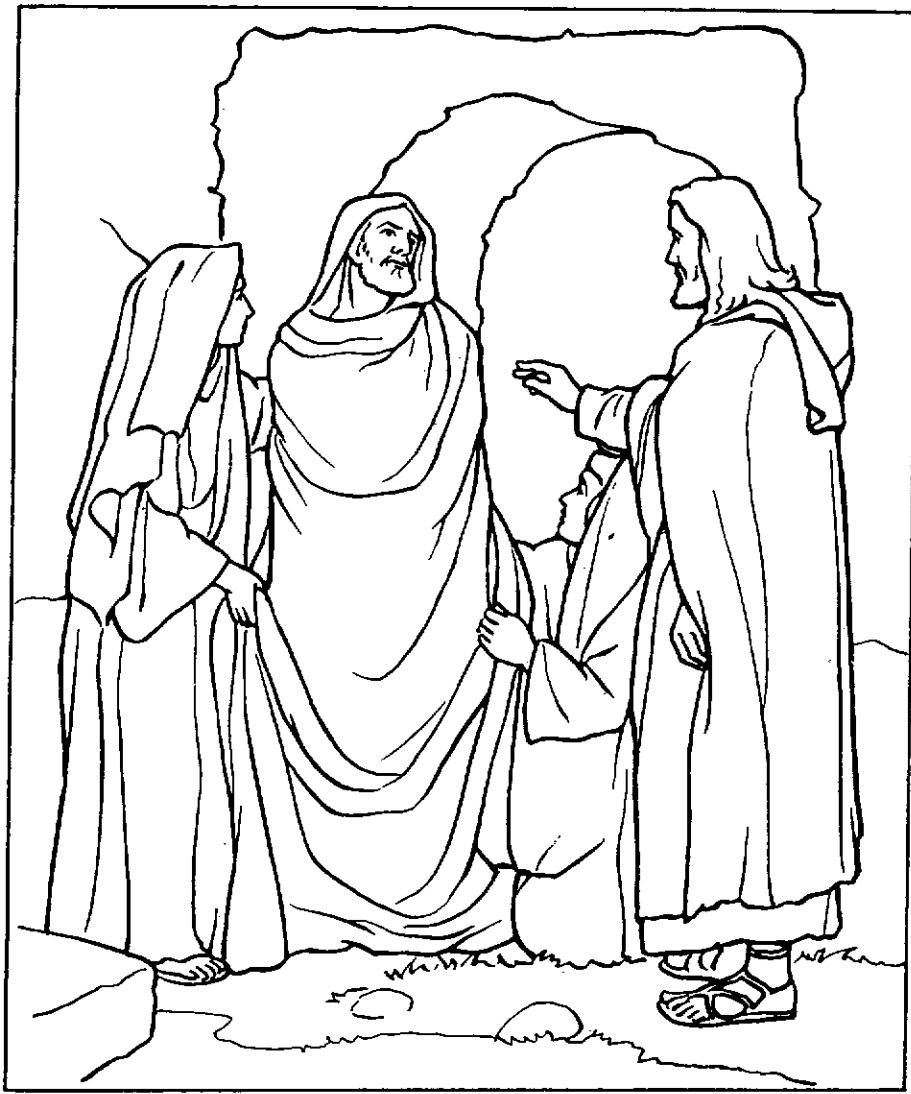
Յիսուս պատասխանեց անոր եւ ըստ.

— Մարթա՛, Մարթա՛, դուն շատ կը տագնապիս ճաշի պատրաստութեամբ, մինչ այստեղ անկէ աւելի կարեւոր հարցերով կ'ըզբաղուի բոյրդ: Մարիամ այսօրուայ հիւրասիրութեան մէջ լաւագոյն բաժինը ընտրեց, որ իրմէ պիտի չառնուի երբեք:

ԳՈՅ ԱՊՐՎԻ.

ՂԱԶԱՐՈՍԻՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

(Յովհ. ԺԱ. 1—44)

Օր մը Յիսուսի բարեկամը՝ Ղազարոս ծանրապէս հիւանդացաւ: Մարփամ եւ Մարքա Յիսուսի քով մարդ զրկեցին որպէսզի գայ եւ բժշկէ իրենց եղբայրը: Երբ Յիսուս Բեթանիա հասաւ, Ղազարոս արդէն չորս օրուան մեռած ու բազուած էր: Մարքա երբ Յիսուսը տեսաւ, ըստ Անոր:

— Տէր, եթէ հոս՝ ըլլայիր, եղբայրս չէր մեռներ:

Յիսուս ըստ Մարքայի.

— Ես եմ յարութիւնը ու կեանքը. ան որ ինծի կը հաւատայ, թէեւ մեռնի՝ պիտի ապրի:

Յիսուս Ղազարոսին գերեզմանը երթալով նախ աղօթեց եւ ապա բարձր ճայնով կանչեց.

— Ղազարո՞ս, դուրս ելիր:

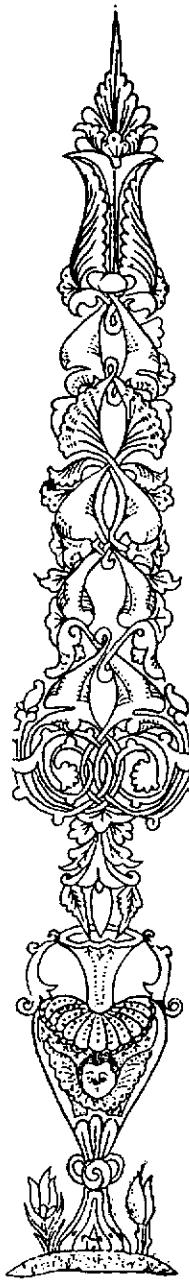
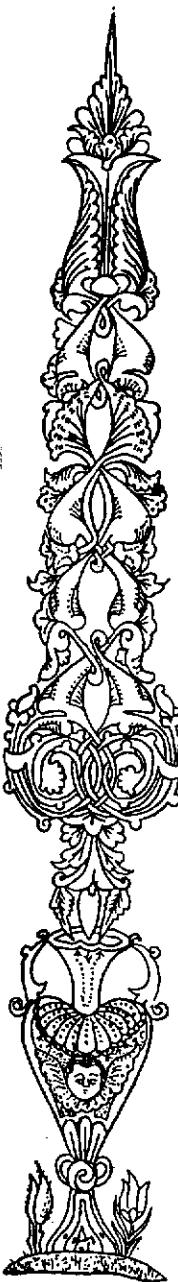
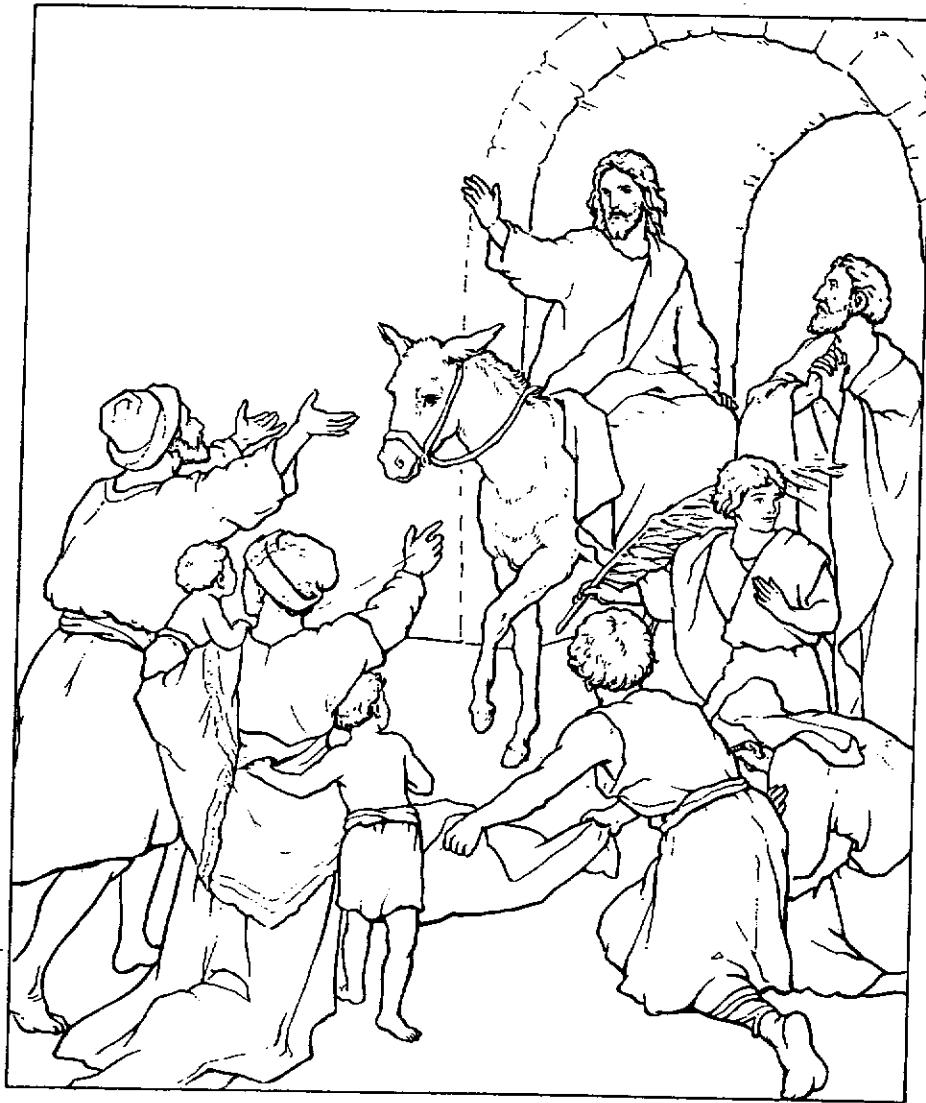
Խսկոյն Ղազարոս յարութիւն առաւ եւ գերեզմանէն դուրս ելաւ :

ԳՈՅՑ ՍՈՐՎԵԼ

Ես եմ յարութիւնը ու կեանքը. ան որ ինծի կը հաւատայ, թէեւ մեռնի՝ պիտի ապրի: Յովհ. ԺԱ. 25:

ՅԻՍՈՒՍ ԵՐՈՒՍԱԼԵՄ ԿԸ ՄՏՆԵ

(Մարկ. ԺԱ. 1—10)

Յիսուս որոշեց Երուսաղէմ երթալ: Իր աշակերտները իշուկ մը բերին եւ անոր վրայ իրենց հանդերձները փռեցին: Յիսուս նստաւ իշուկին վրայ ու սկսաւ յառաջանալ: Աշակերտները սկսան օրինութեան երգեր երգել: Ռւրիշ ուխտաւորներ ալ միացան իրենց: Երուսաղէմի մէջ մեծեր ու պգտիկներ Յիսուսի գալուստը իմանալով, արմաւենիի եւ ձիթենիի նիւղերով դիմաւորեցին զԱյն ու աղաղակեցին, «Ռվանանա. օրինեալ է ան որ Տիրոջ անունով կուգայ»:

ԳՈՑ ՍՈՐՎԱԼ

Ռվանանա. օրէնեալ է ան որ Տիրոջ անունովը կուգայ: Մարկ. ԺԱ. 9:

ԱՅՐԻ ԿՆՈՉ ԼՈՒՄԱՆ

(Մարկ. ԺԲ. 41—44)

Յիսուս տանարին մէջ գանձանակին դիմաց նստած՝ կը դիտէր դրամ ճզողները։ Նատ հարուստներ մեծ գումարներ ճզեցին։ Քիչ ետք աղքատ որբեւայրի մը գալով երկու լումայ ճզեց գանձանակին մէջ։ Յիսուս իր աշակերտները կանչելով ըստ։

— Այս աղքատ որբեւայրին գանձանակը դրամ ճզողներուն մէջ ամենէն աւելի ճզեց։ Քանի որ միւսները իրենց ունեցածին աւելցածէն ճզեցին։ Սակայն ասիկա իր բոլոր ունեցածը ճզեց։

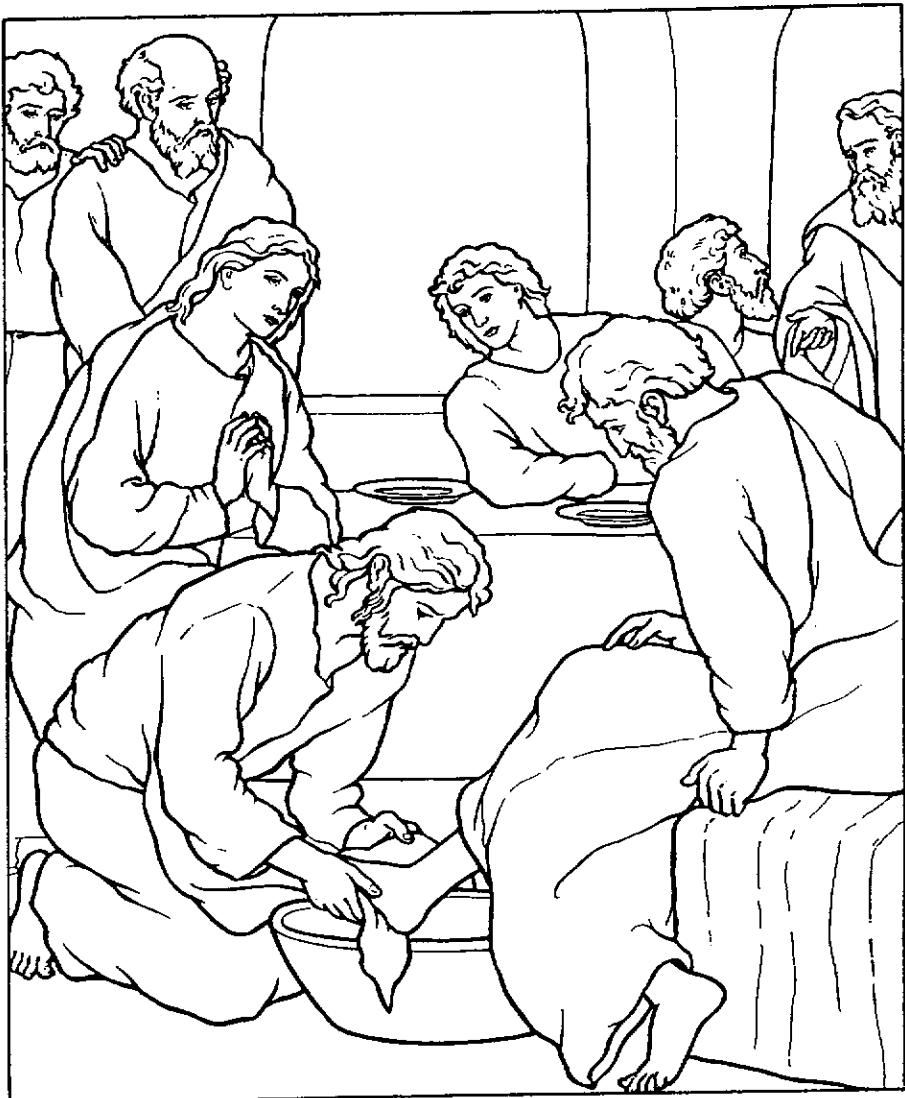
ԳՈՅՑ ՍՈՐՎԻԷ

Ճշմարիտ կ'ըսեմ ճեզի որ այս աղքատ որբեւայրին ամենէն աւելի ճզեց գանձանակին մէջ։

Հուկ. ԻԱ. 3:

ՅԻՍՈՒՍ ԻՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒՆ ՈՏՔԵՐԸ ԿԸ ԼՈՒԱՅ

(Ցովհ. ԺԳ. 2 — 15)

Վերջին ընթրիքի ատեն, Յիսուս իր աշակերտներուն խոնարհութեան դաս մը տալու համար անոնց ոտքերը լուաց եւ ապա բսաւ.

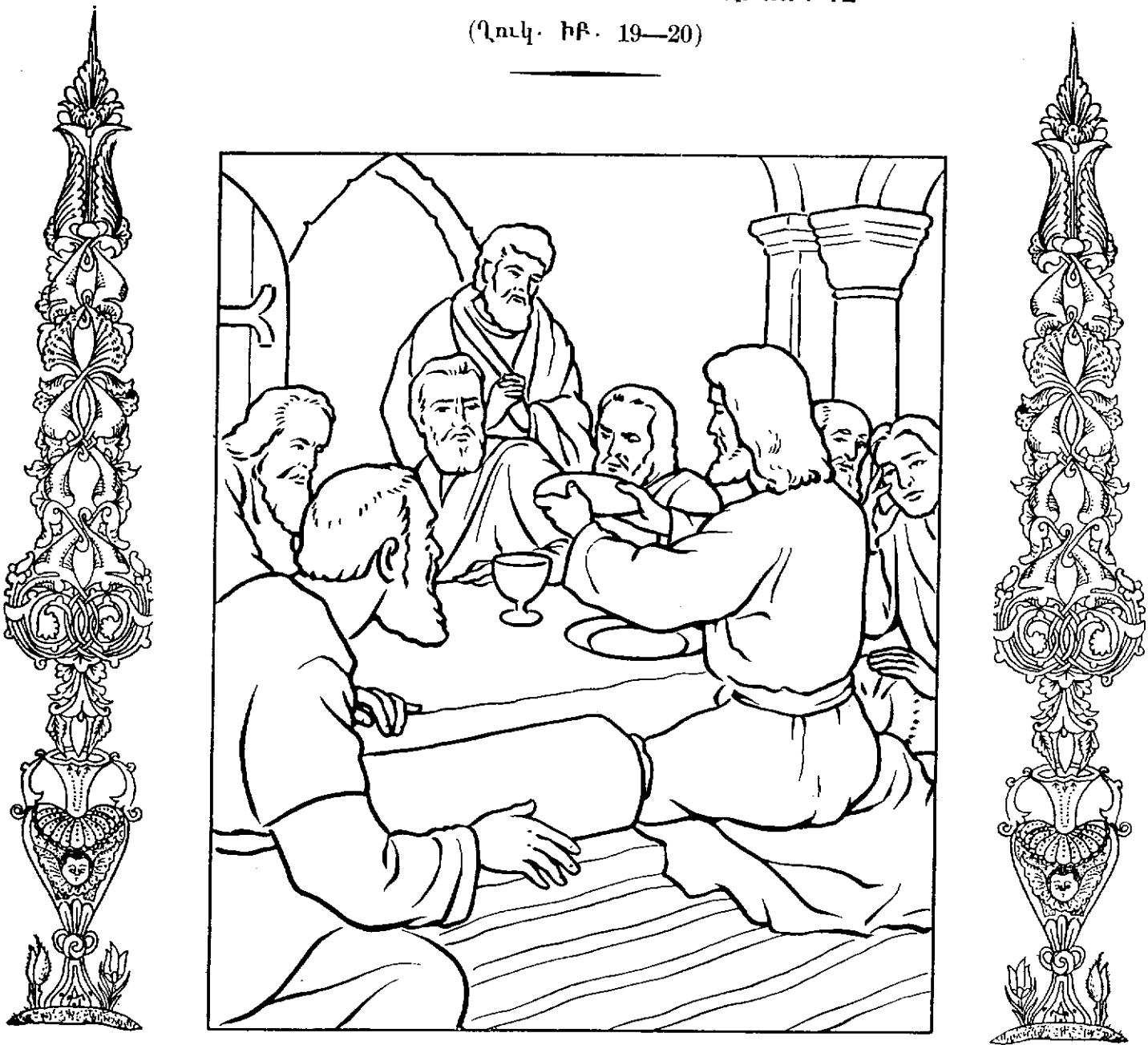
— Գիտէ՞՞ թէ ինչ ըրի այսօր: Դուք զիս Վարդապետ եւ Տէր կը կոչէք, եւ լաւ կ'ընէք. վասնզի իրապէս Վարդապետ եմ: Արդ, եթէ ես Տէրս ու Վարդապետս ձեր ոտքերը լուացի, դուք ալ պարտաւոր էք իրարու ոտքերը լուալ: Որովհետեւ օրինակելի դաս մը տուի ձեզի այսօր, որպէսզի ինչպէս որ ես ձեզ պատռեցի, դուք ալ այդպէս պատռուել գիտնաք զիրար:

ԳՈՅ ՍՈՐՎՀԻԼ

Արդ, եթէ ես Տէրս ու Վարդապետս ձեր ոտքերը լուացի, դուք ալ պարտական էք իրարու ոտքերը լուալ: Ցովհն. ԺԳ. 14:

ՍՈՒՐԲ ՔԱՂՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՅՈՒԹՅԸ

(Ղուկ. ԻԲ. 19—20)

Վերջին ընթրիքի միջոցին Յիսուս հաց առաւ, գոհացաւ եւ իր աշակերտներուն տալով ըստ.

— Առէ՛ք, կերէ՛ք, այս է իմ մարմինս որ ձեզի համար տրուած է. ասիկա ըրէ՛ք զիս յիշելու համար:

Աշակերտները Յիսուսի օրինած հացէն նաշակեցին: Յիսուս գինիի բաժակն ալ առաւ, գոհացաւ ու աշակերտներուն տալով ըստ.

Ամէնքդ ալ խմեցէ՛ք ասկէ, որովհետեւ ասիկա է իմ արիւնս նոր Ռւխտի, որ ձեզի եւ շատերու համար կը բափուի մեղքերու բողոքեան համար:

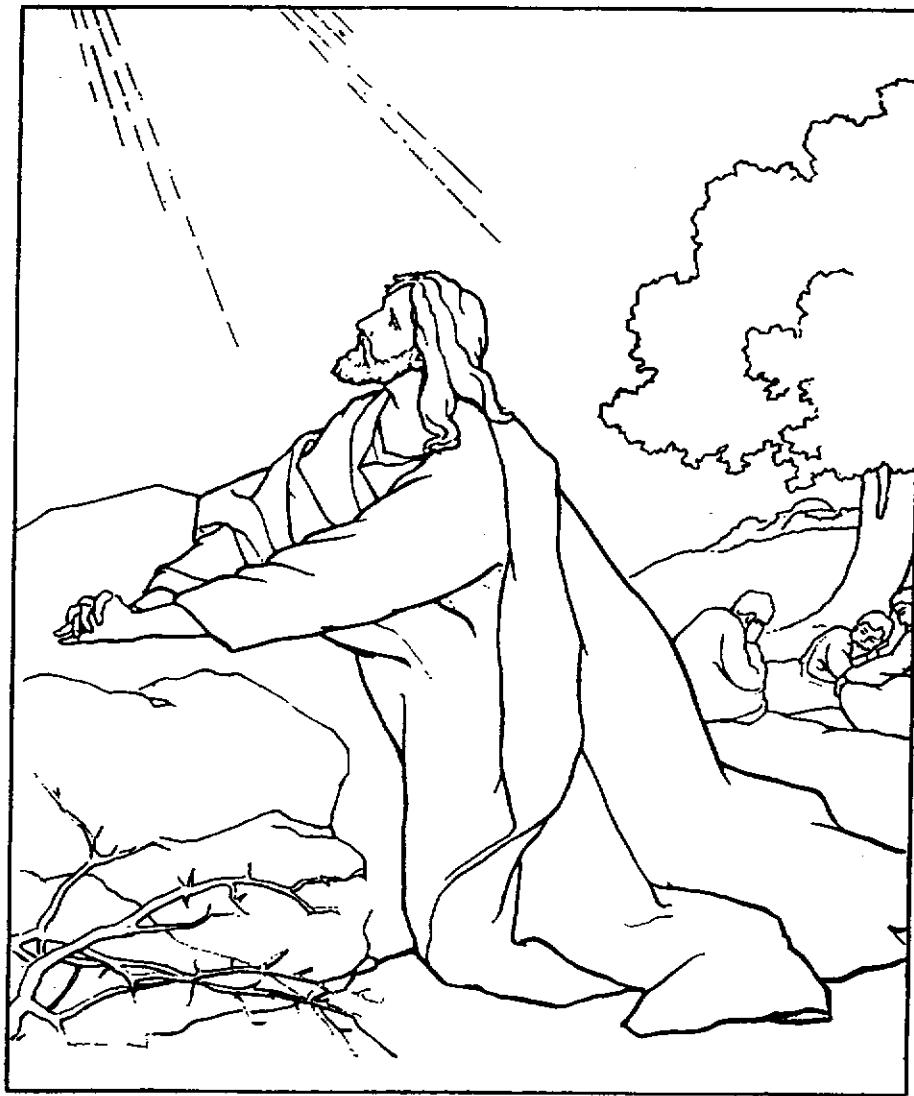
Աշակերտները խմեցին նոյն բաժակէն:

ԳՈՅՑ ՍՈՒՐՎԻԼ

Ով որ իմ մարմինս եւ արիւնս ուստի եւ խմէ, յասիտենական կեանք կ'ունենայ: Յովհ. Զ. 55:

ՅԻՍՈՒՍ Կ'ԱՂՋԹԵ

(Ղուկ. ԻԲ. 39—46)

Վերջին ընթրիքէն ետք. Յիսուս իր աշակերտներով գնաց Գերսեմանիի պարտէզը և անոնց ըստ:

— Հոս նստեցէք, ես երթամ պահ մը աղօթեմ: Դուք ալ աղօթեցէք որ փորձութեան մէջ չիյնաք:

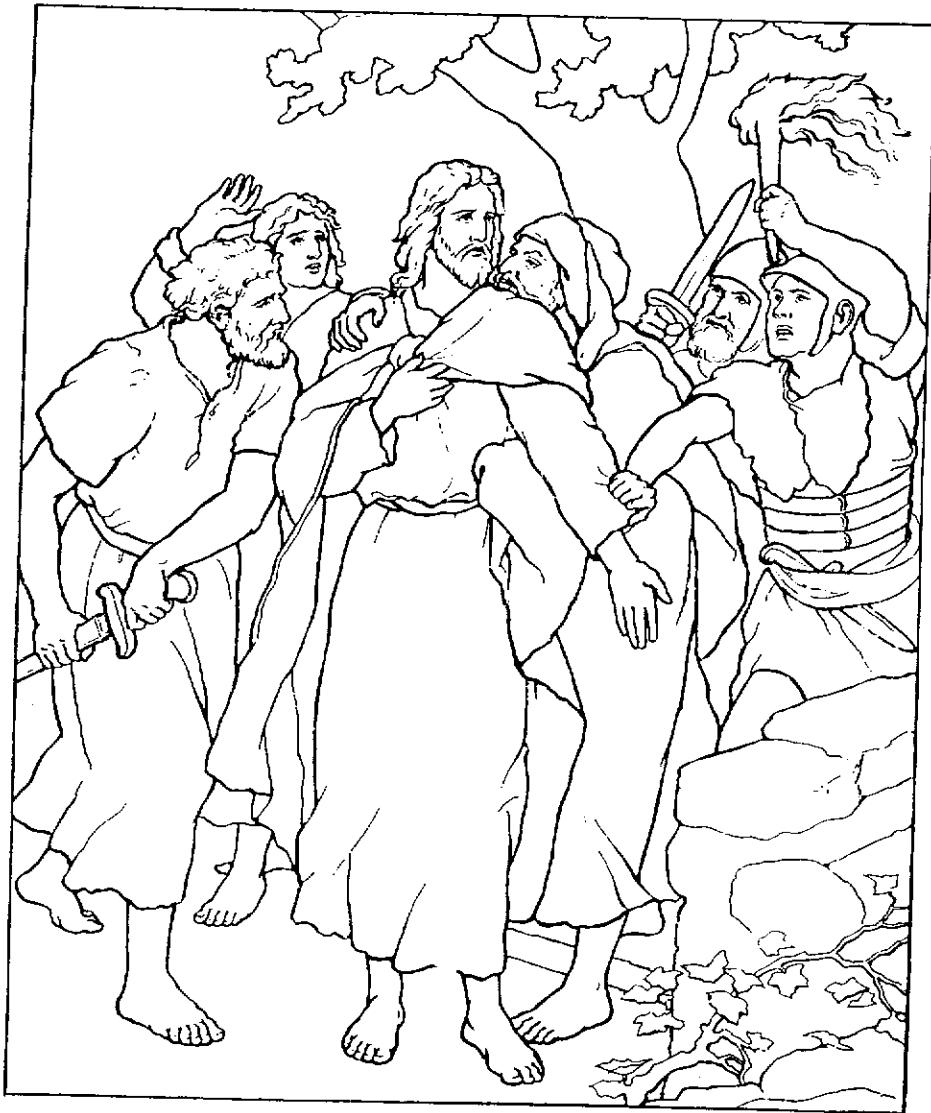
Յիսուս ժիշ մը անդին երթալով սկսաւ ջերմեռանդութեամբ աղօթել, քանի որ նեղութեան ու տագնապի մէջ էր: Քիշ ետք երեշտակ մը երեւցաւ իրեն եւ զինք ժաշալերեց աւ գօրացուց:

ԳՈԾ ՍՈՐՎԻԼ

Աղօթք ըսէք, որպէսզի փորձութեան մէջ չիյնաք: Ղուկ. ԻԲ. 40:

ՅԻՍՈՒՍԻ ԶԵՐՓԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ

(Ղուկ. ԻԲ. 47—53)

Գեքսեմանիի պարտէզին մէջ Յիսուս իր աղօթքը վերջացնելէ ետք իր աաշկերտներուն քով եկաւ: Նոյն միջոցին Յուդա իսկարիովտացին ամրոխի մը գլուխն անցած մօտեւաւ Յիսուսին ու զԱյն համբուրեց: Յիսուս ըստ Յուդայի.

— Յուդա, համբուրելո՞վ կը մատնես Որդին Մարդոյ:

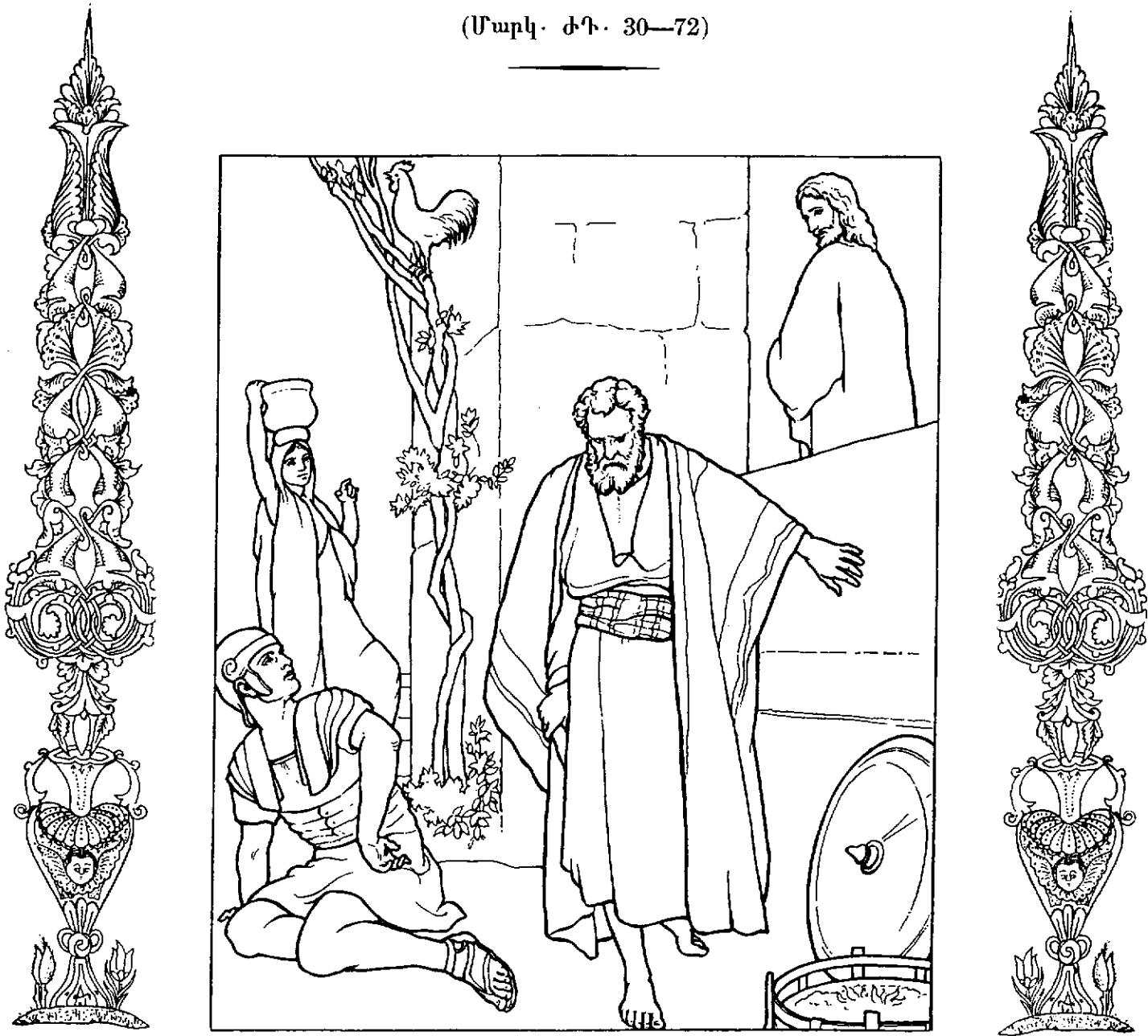
Պետրոս առաքեալ Յիսուսը պաշտպանելու համար իր սուրբ քաշեց եւ քահանայապետի ծառային ականջը կտրեց: Յիսուս պատուիրեց Պետրոսին որ իր սուրբ պատեանին մէջ դնէ: Ապա ծառային կտրուած ականջը բժշկեց եւ քոյլ տուաւ որ զինք ձերբակալեն:

ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

Եւ գպաւ անոր ականջին ու բժշկեց զանիկաւ: Ղուկ. ԻԲ. 51:

ՊԵՏՐՈՍԻ ՈՒՐԱՑՈՒՄԸ

(Մարկ. ԺԴ. 30—72)

Վերջին ընթրիքեն ետք Յիսուս Պետրոսի ըսած էր, «Այս գիշեր, դեռ հաւը երկու անգամ չխօսած, դուն զիս երեք անգամ պիտի ուրանաս»:

Հրեաներ քահանայապետի ապարանքին մէջ երբ Յիսուսը կը դատէին, Պետրոս դուրսը՝ գալիքին մէջ կեցած էր: Հոն գտնուողներէն մի քանիներ Պետրոսը տեսնելով ըսին:

— Ասիկա Յիսուսի հետեւորդներէն է:

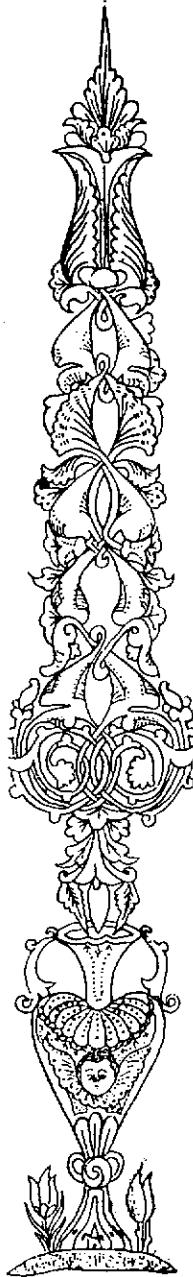
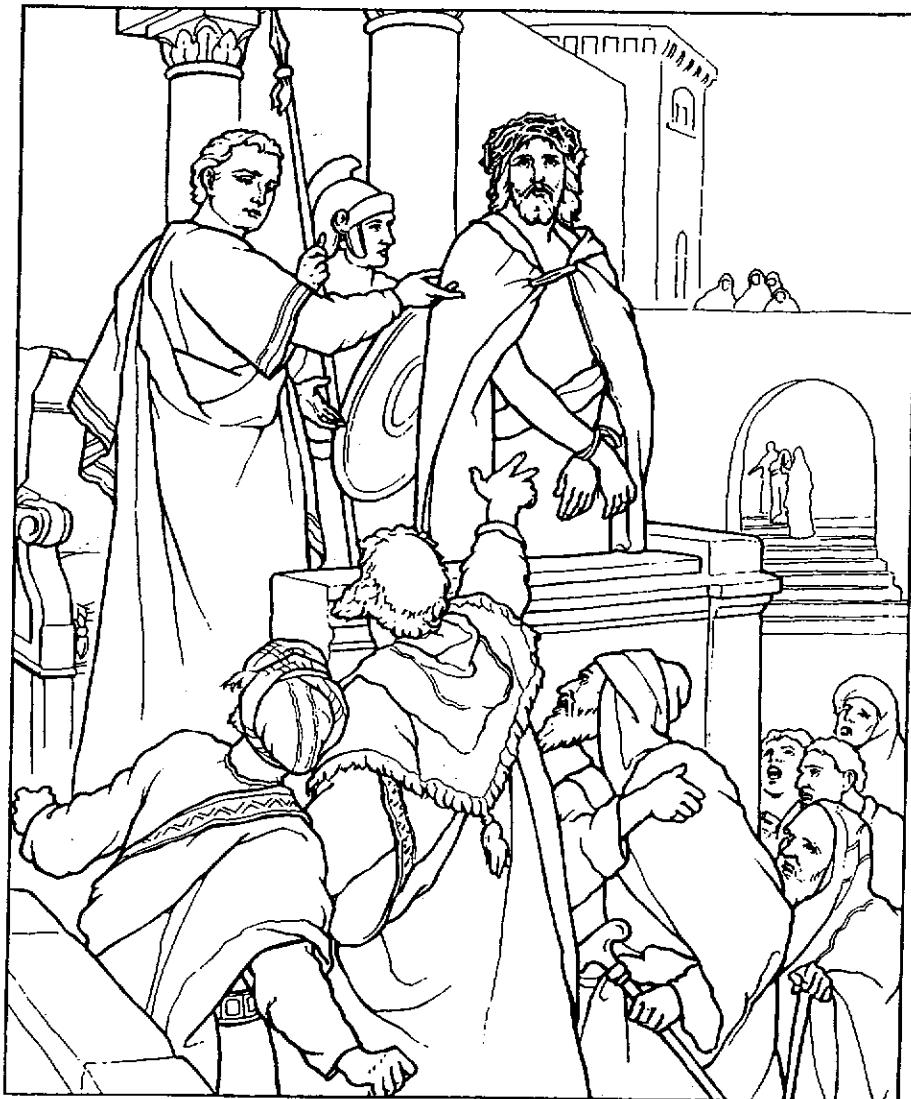
Պետրոս անոնցմէ վախճանով երեք անգամ ուրացաւ Յիսուսը եւ ըսաւ թէ ինք Անոր աշակերտներէն չէ: Մինչ Պետրոս իր Տէրը կ'ուրանար հաւը երկու անգամ խօսեցաւ: Պետրոս Յիսուսի խօսքը միտքը բերելով անդրադարձաւ իր սխալին ու մեղքին, եւ դուրս ելելով դառնապէս լացաւ:

ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

Ու Պետրոս դուրս ելլելով դառնապէս լացաւ: Ղուկ. ԻԲ. 62:

ՅԻՍՈՒՍ ՊԻՂԱՏՈՍԻ ԱՌՉԵՒ

(Յովհ. ԺԷ. 28—40, ԺԹ. 1—16)

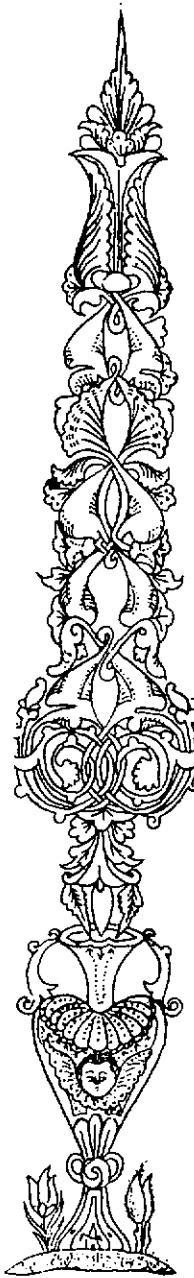
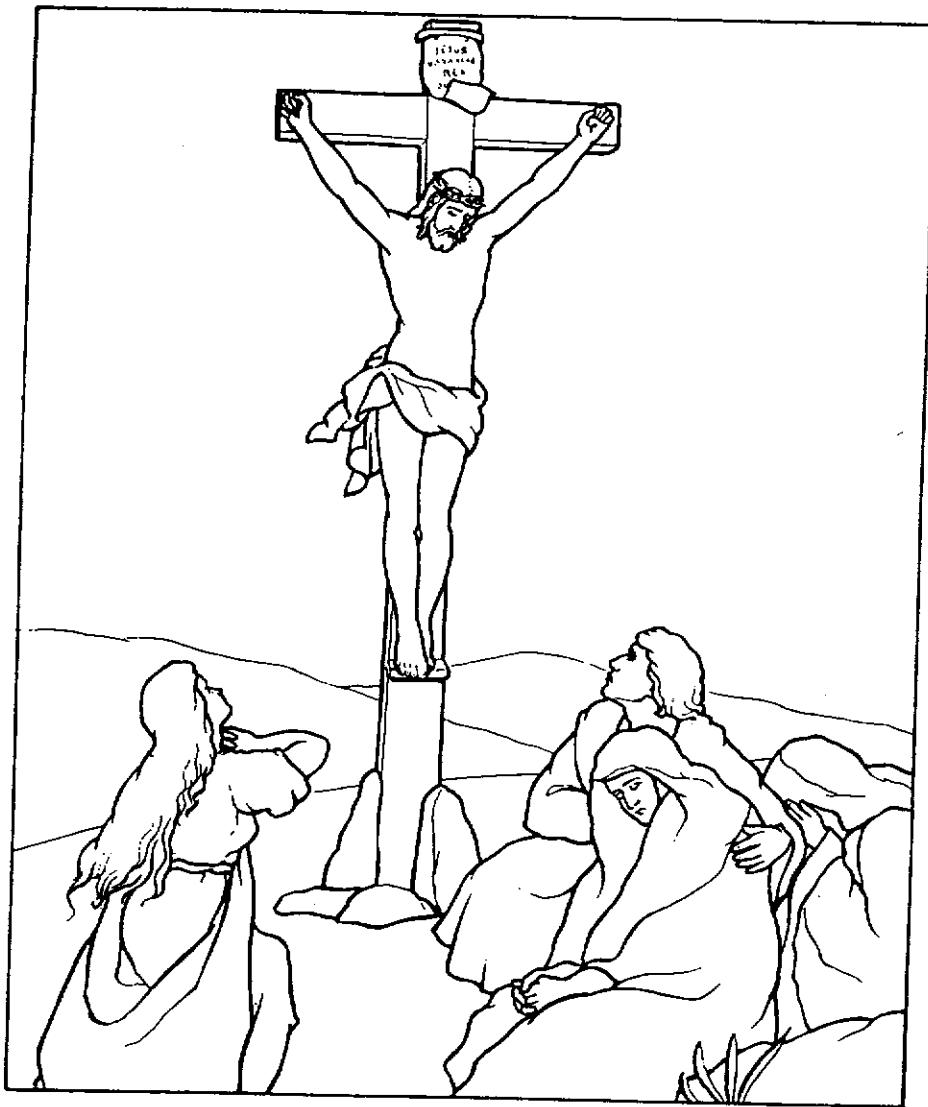
Հրեաներ Յիսուսը ճերբակալելով տարին՝ Հրեաստանի կուսակալ Պիդատոսին առջեւ։ Կուսակալը Յիսուսը հարցաքննելով ուտէ յանցանք չգտաւ Անոր Վրայ, եւ ուզեց զԱյն ազատ արձակել։ Բայց հրեաներ սկսան գոչել «խաչել տուր զանիկա»։ Պիդատոս հրեաներու բնահանյեին գոհացում տալու համար Յիսուսը յանձնեց իր զինուորաներուն, որոնք կարմիր պատմունան մը հազցուցին Անոր։ զլխուն դրին փուշէ պսակ եւ ձեռքն ալ եղէզ մը տալով սկսան ծաղրել ու ծեծել։

ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

Կարմիր վերարկու մը հազցուցին Անոր, եւ փուշերէ պսակ մը հիւսելով դրին Անոր գլուխը։
Մատթ. Իէ. 28—29։

ՅԻՄՈՒՄԻ ԽԱՉԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

(Յովհ. ԺԹ. 17—27)

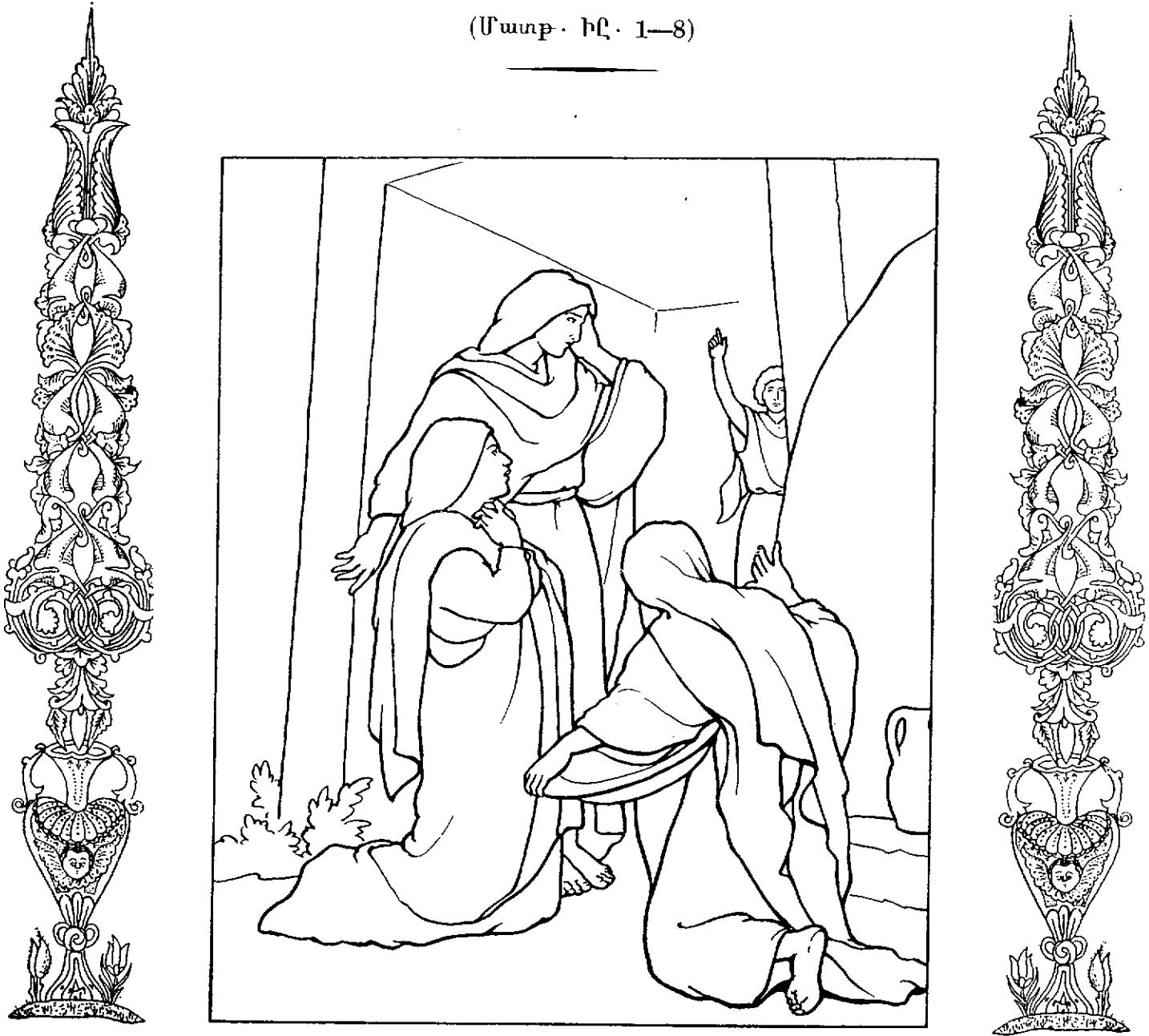
Հրեաներ Յիսուսը խաչեցին Գողգոթայի բլուրին վրայ։ Յիսուս խաչի չարչարմեն ու մահը յանձն առաւ, որպէսզի իր սուրբ արիւնը քափելով քողութիւն շնորհէ մարդոց մեղքերուն։ Մարիամ Աստուածածին ողբաց իր Որդույն մահը։ Յովհաննէս առաքեալ եւ մի քանի բարեպաշտ կիմեր ցաւակից եղան Սուրբ Կոյս Մարիամին ու ջանացին մխիքարել զայն։

ԳՈՅ ՍՈՐՎԱԼ

Անիկա մեր մեղքերուն համար վիրաւորուեցաւ։ Եսայ. ԾԳ. 5:

ՅԻՍՈՒՍԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

(Մատթ. Իլ. 1—8)

Կիրակի առաւօտ շատ կանուխ, խումբ մը բարեպաշտ կիներ, իրենց հետ խունկ եւ անուշահոտ իւղեր առնելով Յիսուսի գերեզմանը գացին։ Սակայն գերեզմանը պարապ գտնելով զարմացան։ Մինչ շուարած կը նայէին, յանկարծ իրեշտակ մը երեւցաւ իրենց եւ ըստ։

— Մի՛ վախնաք, գիտեմ որ խաչուած Յիսուսը կը փնտռէք։ Անիկա հոս չէ, այլ յարութիւն առաւ։

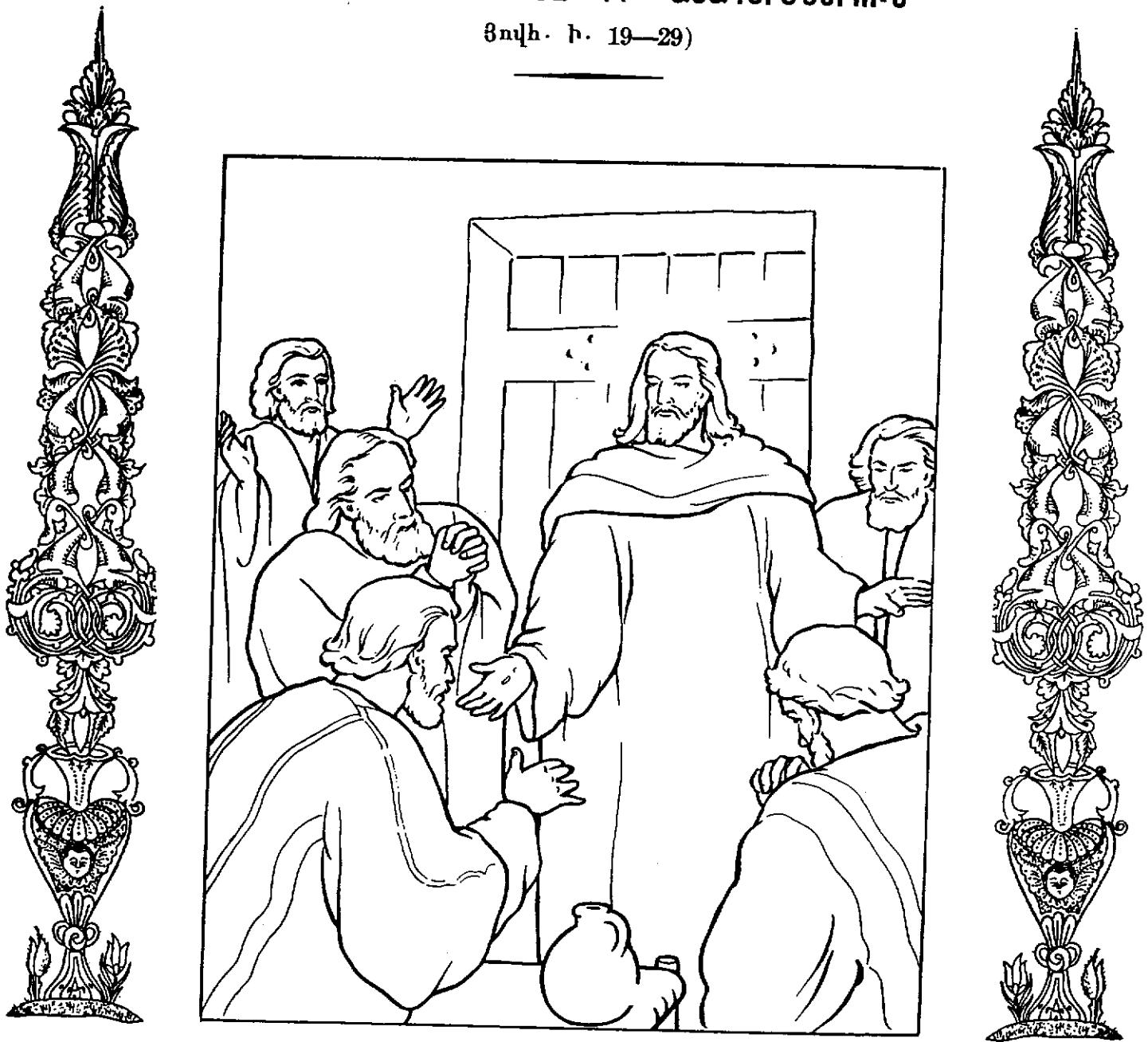
Կիները՝ վախով բայց եւ ուրախութեամբ մեկնեցան գերեզմանէն։ Յիսուսի յարութիւնը աւետելու համար աշակերտներուն։

ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

Անիկա հոս չէ, որովհետեւ յարութիւն առաւ։ Մատթ. Իլ. 6:

ՅԻՍՈՒՄԻ ԵՐԵՒՆԻՄԸ ԻՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒՆ

(Յով. Ի. 19—29)

Կիրակի իրիկուն երբ աշակերտները սենեակի մը մէջ էին, յանկարծ Յիսուս ի-
րենց մէջտեղ կայնեցաւ եւ ըսաւ, «Խաղաղութիւն ձեզի»: Աշակերտները հաւատացին Յիսու-
սի յարութեան եւ ուրախացան: Այդ միջոցին Թովմաս առաքեալ բացակայ ըլլալով չտեսաւ
Յիսուսը, եւ երբ իրեն պատմեցին չկրցաւ հաւատալ: Ութ օր ետք երբ Թովմաս միւս աշա-
կերտներուն հետ էր, Յիսուս նորէն երեւցաւ եւ Թովմասը կանչելով ըսաւ.

Եկուր եւ տես, ու ձեռքովդ շօշափէ վերքերս, ու մի ըլլար անհաւատ:

Թովմաս ըսաւ Յիսուսի.

— Դուն զիս տեսար եւ անոր համար հաւատացիր. Երանի անոնց որ առանց տես-
նելու կը հաւատան:

ԴՈՑ ՍՈՐՎԻԼ

Երանի անոնց որ առանց տեսնելու կը հաւատան: Յով. Ի. 29:

ԳԱԼԻՆԻՈՅ ԼԵՐԱՆ ԵՐԵՒԱՆԻՄԸ

(Մատթ. Իլ. 16—20)

Յիսուս իր յարութենէն ետք Գալիլիոյ լերան վրայ դարձեալ երեւաւ իր աշակերտներուն եւ ըստ.

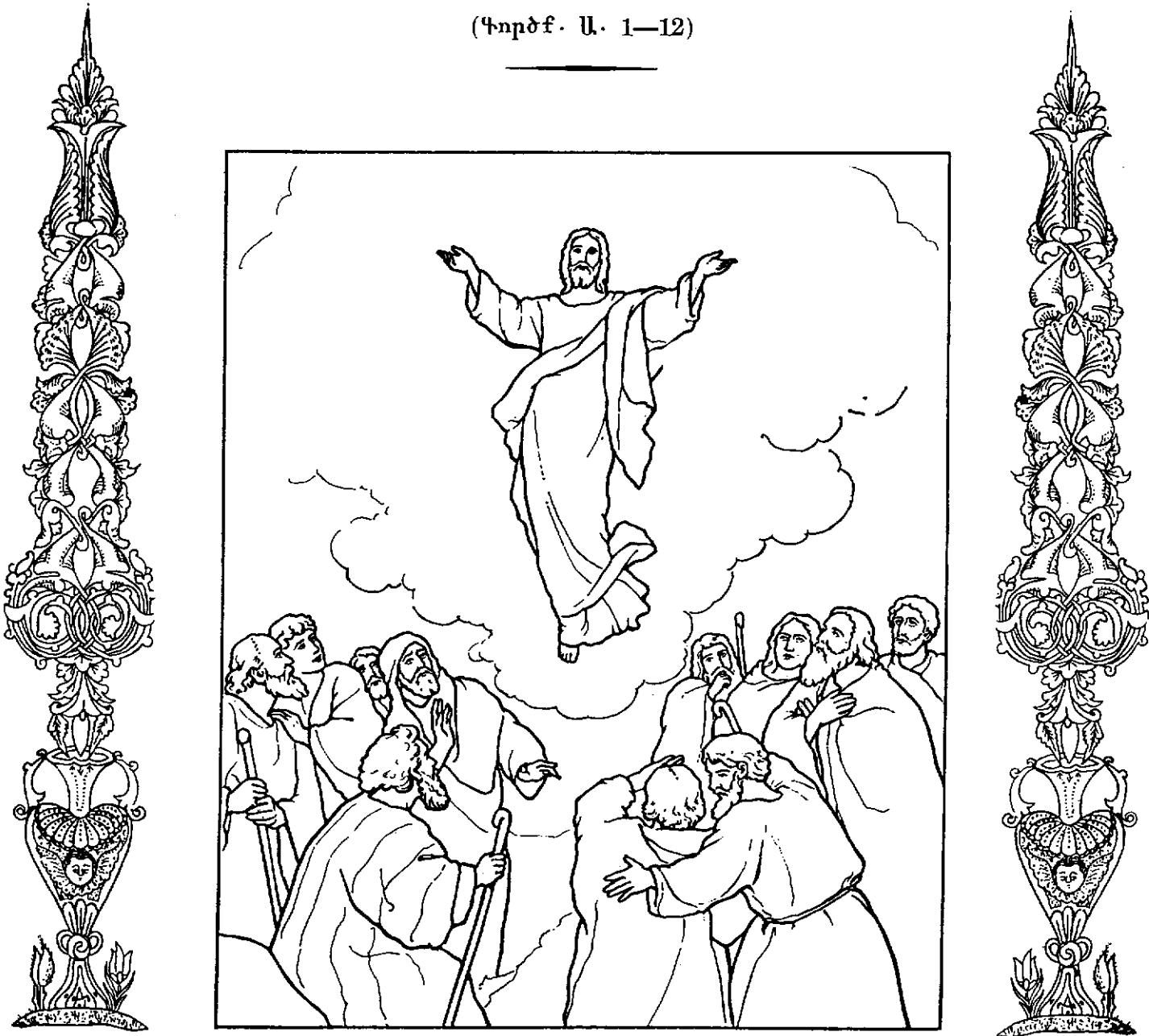
— Ինչպէս Հայրը, զիս զրկեց՝ ես ալ ձեզ կը զրկեմ: Գացէք եւ Քրիստոնէութեան կրաւիրեցէք բոլոր ազգերը. մկրտեցէք զանոնք յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ: Սորվեցուցէք անոնց պահել ինչ որ ես ձեզի պատուիրեցի. եւ ահաւասիկ ես ձեզի հետ եմ. մինչեւ աշխարհի վախճանը:

ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

Գացէք եւ Քրիստոնէութեան հրաւիրեցէք բոլոր ազգերը. մկրտեցէք զանոնք յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ: Մատթ. Իլ. 19:

ՅԻՍՈՒՄԻ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԸ

(Գործ. Ա. 1—12)

Իր յարութենէն ետք, Յիսուս Քառասուն օրերու ընթացքին երեւցաւ իր աշակերտներուն: Անոնց հետ խօսեցաւ, նաշեց եւ պատուէրմներ տուաւ: Քառասուներորդ օրը Յիսուս դարձեալ երեւցաւ իր աշակերտներուն եւ զանոնք Երուսաղէմէ դուրս՝ Զիբենեաց լեռը տաճելով օրհնեց, եւ մինչ կ'օրինէր սկսաւ դէպի երկինք համբառնալ: Աշակերտները ապշած կը դիտէին Յիսուսը, եւ այդ պահուն ամայ մը գալով իրենց աչքէն ծածկեց զլենիկա:

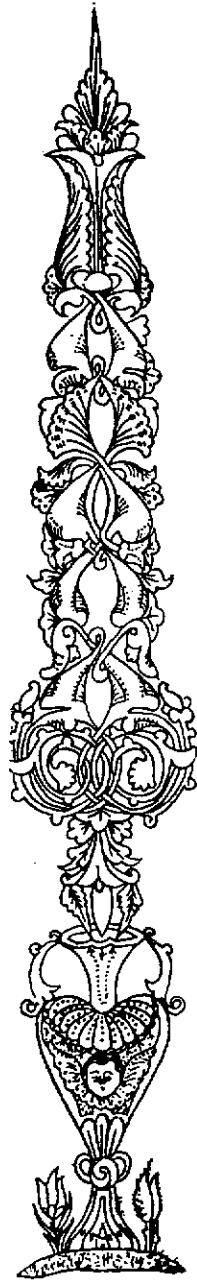
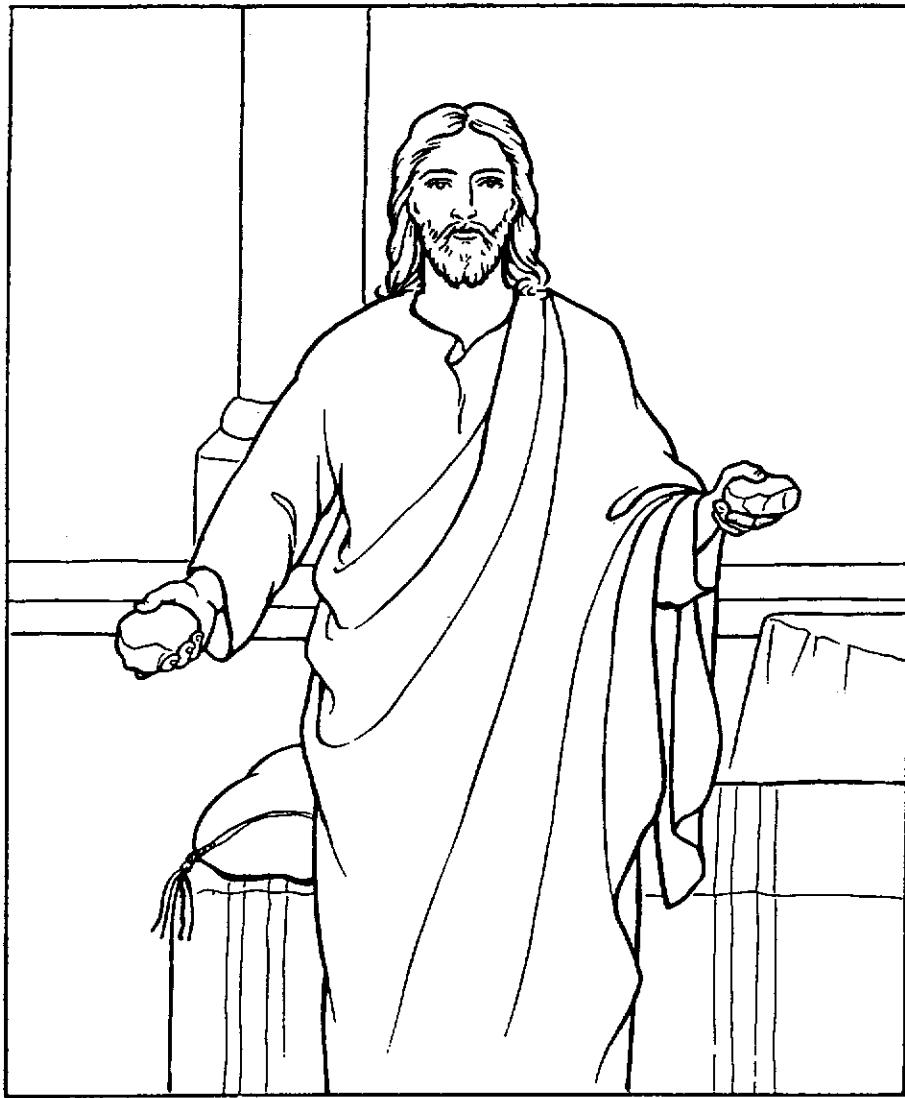
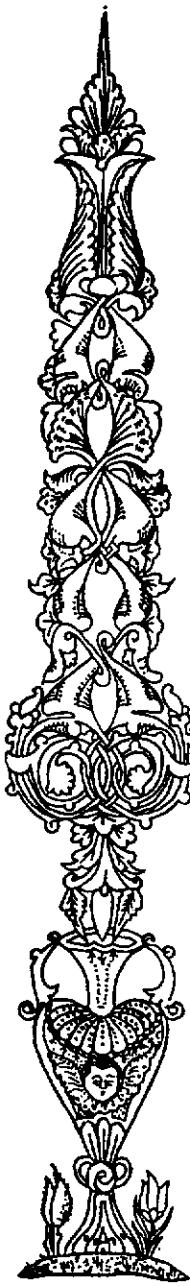
ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

Մինչ անոնք կը նայէին, համբարձաւ, եւ ամպ մը զԱնիկա անոնց աչքէն ծածկեց:

Գործք. Ա. 9:

ԿԵՆԱՑ ՀԱՅԱԼ

(Յովհ. Զ. 33—60)

Օր մը Յիսուս ըստ բազմութեան.

— Ես եմ կենաց հացը. ան որ ինձի կուգայ, երբեք պիտի չանօքենայ, եւ ան որ ինձի կը հաւատայ, պիտի չծարաւի…… Ես եմ կենդանի հացը որ երկինքէն իջայ: Երէ մէ-կը այս հացէն ուտէ, յաւիտեան պիտի առրի. եւ այն հացը գոր ես պիտի տամ իմ մարմինս է…… Ով որ իմ մարմինս եւ արիւնս ուտէ եւ ըմպէ, յաւիտենական կեանք պիտի ունենայ»:

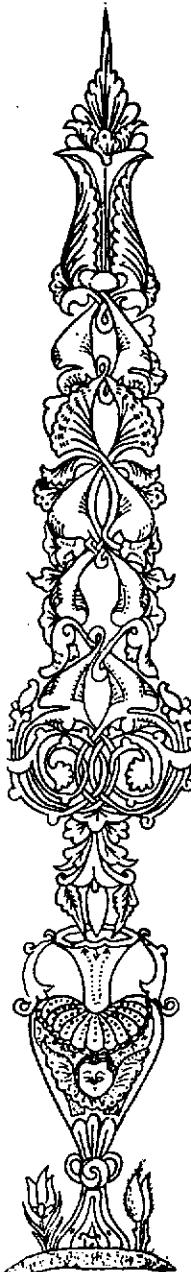
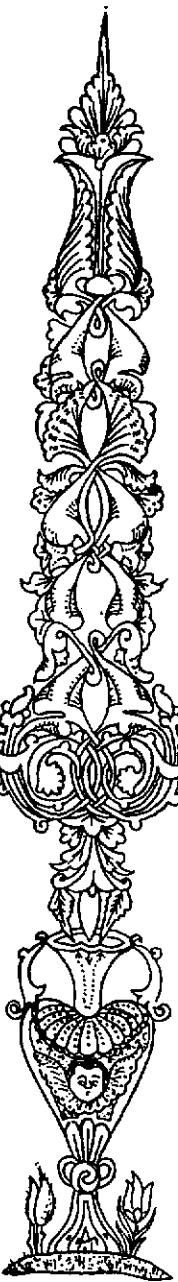
Յիսուս իր այս խօսքերովը կը պատուիրէր, որ բոլոր քրիստոնեայ մարդիկ Սուրբ Հաղորդութիւն առնեն, որովհետեւ Սուրբ Հաղորդութիւնը իր մարմինն ու արիւնն է:

ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

Ես եմ կենդանի հացը որ երկինքէն իջայ: Յովհ. Զ. 51:

ՅԻՍՈՒՍ ԴՈՒՌԸ ԿԸ ԲԱԽԵ

(Բ. Կորն. Զ. 16—18)

Յիսուս միշտ կը բախէ մարդոց սրտերուն դռները եւ կ'ուզէ ներս մտնել, մաքրել զանոնք իրենց մեղքերէն եւ հոն բնակիլ: Ով ոք իր սրտին դուռը կը բանայ Յիսուսի առջեւ, Ան բնակութիւն կը հաստատէ հոն, գայն վերածելով Աստուծոյ Տաճարի:

ԳՈՅՑ ՍՈՐՎԵԼ

Վասնզի դուք կենդանի Աստուծոյ տաճարն էք: Բ. Կորն. Զ. 16:

ՅԻՄՈՒՄ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ ԲՈԼՈՐ ՄԵՂԱԽՈՐՆԵՐԸ

(Ղուկ. ԺԹ. 10)

Յիսուս կ'ուզէ որ բոլոր մեղաւորները իրեն գան, խոստովանին իրենց մեղքերը եւ քողութիւն ստանան: Զկայ մէկը որ մեղք գործած չըլլայ: Ռւստի բոլոր մարդիկ զղալու են իրենց գործած մեղքերուն համար, եւ զանոնի խոստովանին Աստուծոյ ու Եկեղեցւոյ պաշտօնեաներուն առջեւ եւ քողութիւն խնդրեն:

Յիսուս կ'ընդունի զղացող մեղաւորները եւ կը ներէ անոնց մեղքերը:

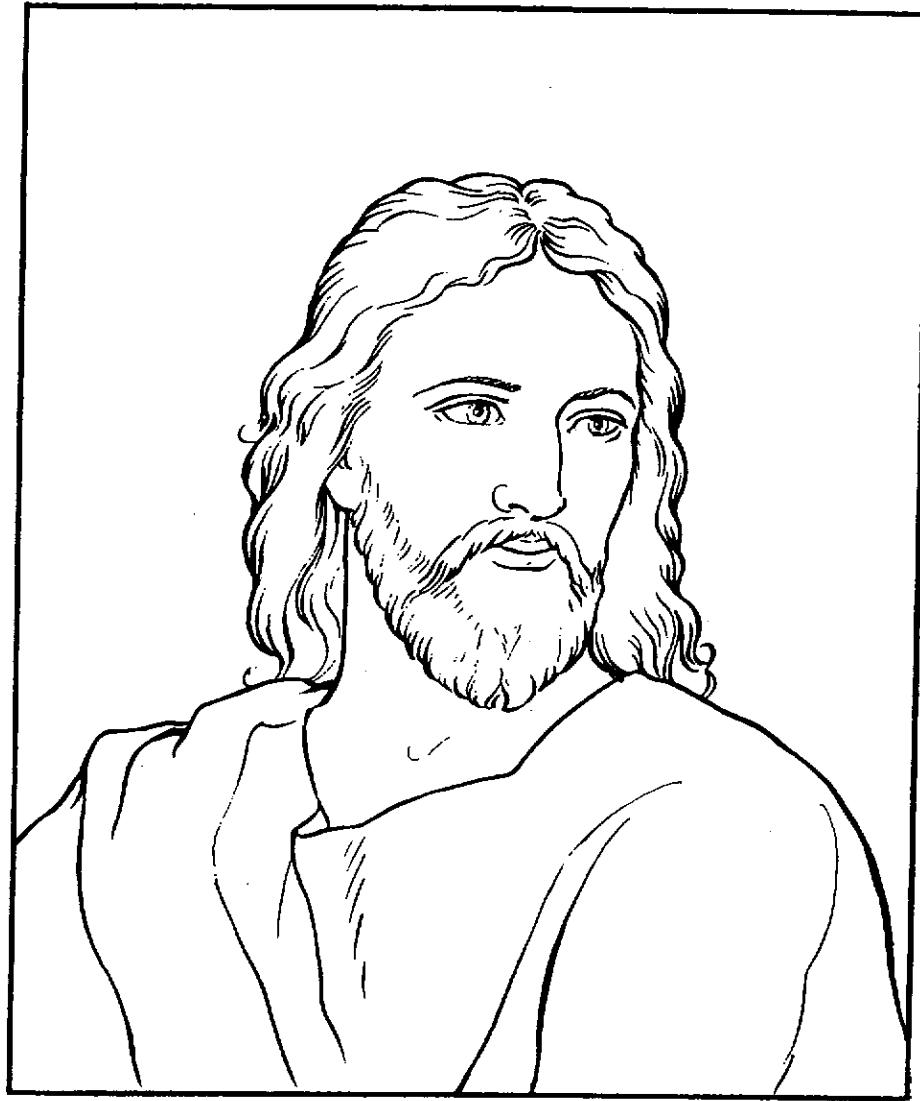
ԳՈՅ ՍՈՐՎԻԼ

Ինծի եկէք ով բոլոր յոգնած ու բեռնաւորուածներ, եւ ես ձեզ պիտի հանգչեցնեմ:

Մատթ. ԺԱ. 28:

ՏԵՐՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

(Յովհ. Գ. 13—16)

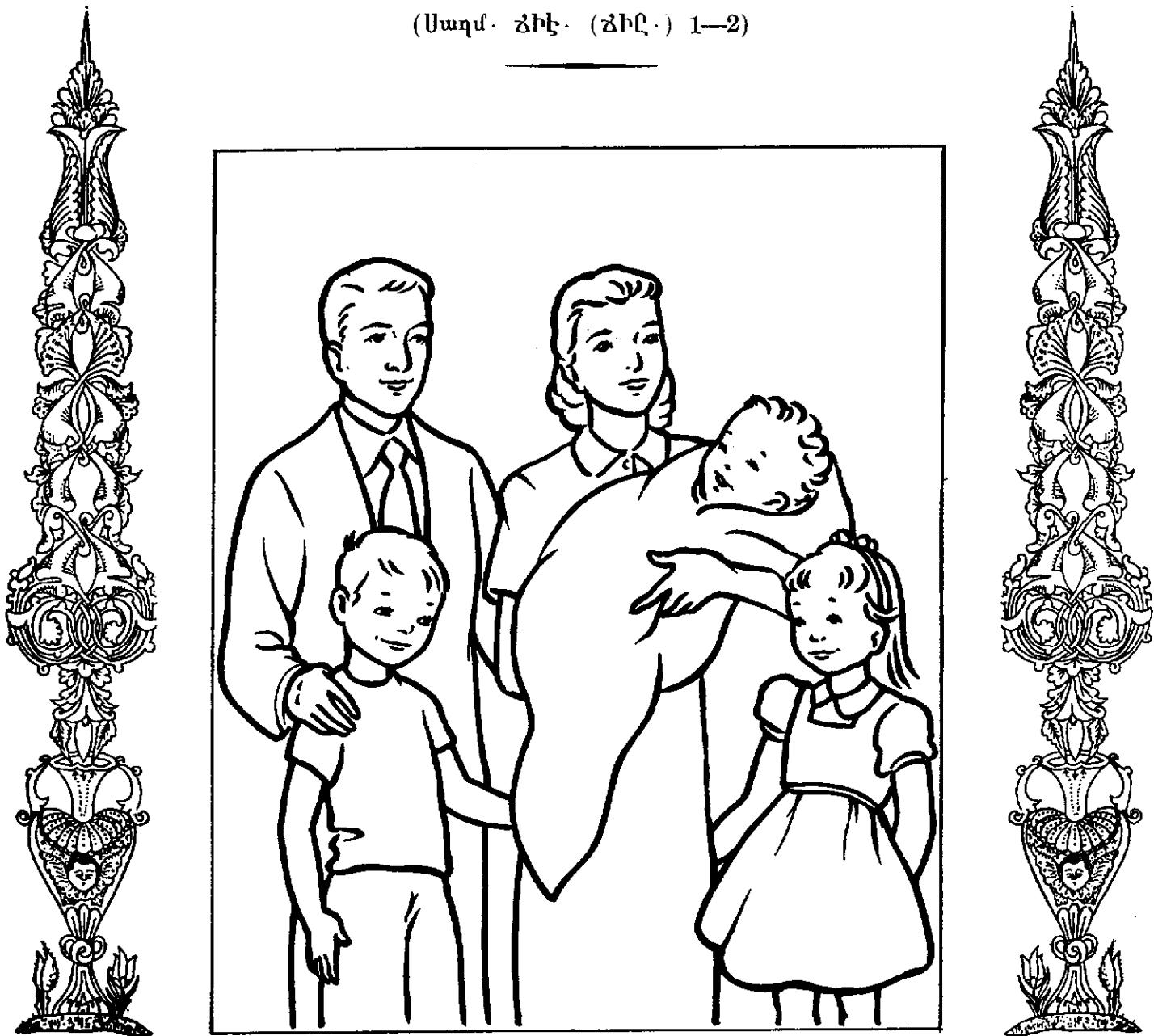
Մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս՝ Աստուծոյ Միածին Որդին երկինքէն իշաւ եւ ծնաւ Սուրբ Կոյս Մարիամէն։ Երեսուն տարեկանին մկրտուեցաւ Յորդանան գետին մէջ՝ Յովհաննէս Մկրտիչի կողմէ։ Քարոզեց եւ հրաշքներ գործեց։ Զարչարուեցաւ, խաչուեցաւ, քաղւեցաւ եւ երրորդ օրը յարութիւն առաւ։ Երեցաւ իր աշակերտներուն եւ երկինք համքառնալով նստաւ Հայր Աստուծոյ աջ կողմը։ Ան դարձեալ պիտի զայ իր Հօրը փառքովը եւ պիտի դատէ աշխարհը։ Արդարներուն պիտի շնորհի յաւիտենական երջանիկ կեանք։ իսկ մեղաւորներուն՝ յաւիտենական տանջանք։

ԳՈՅՑ ՍՈՐՎԻԼ

Զարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ։ «Հաւատամք»

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ԸՆՏԱՆԻՔ

(Սաղմ. Ճիկ. (Ճիլ.) 1—2)

Աստուած կ'ուզէ որ բոլոր մարդիկ ընտանեօֆ ըլլան սուրբ եւ անարատ, ու պահեն իր օրէնքները։ Աստուծոյ օրինութիւնը անպակաս է այն ընտանիքներուն վրայ, որոնք գինք կը պաշտեն եւ կ'ապրին Սուրբ Գրքի պատուիրաններուն համաձայն։

Հայ ընտանիքներ պէտք է ապրին սրբութեամբ ու պահեն իրենց եկեղեցական օրէնքներն ու ազգային բարի սովորութիւնները։

ԳՈՅ ՍՈՐՎԵԼ

ԱԽՈՆՔ ՈՐ ՉԻՆՔ ընդունեցին, անոնց իշխանութիւն տուա։ Աստուծոյ որդիներ ըլլալու։

Յովհ. Ա. 12: